

Bog živi s nama

Njemački isusovac Alfred Delp završio je 2. veljače 1945. svoj ovozemaljski životni put u 37. godini života u Berlinu na vješalima, zbog oporbe nacizmu. Dok je u prosincu g. 1944. iščekivao sudski postupak pred nacističkim vlastima, u zatvorskoj ćeliji, svezanih ruku, napisao je: "Pouzdamo se u život, jer ga ne živimo sami, nego ga Bog živi s nama." Iz tih riječi nazire se kako vjerni Kristov sljedbenik, usprkos neminovnoj skoroj smrti, vedro gleda u budućnost, što se može zapaziti i u drugim njegovim spisima. Njegova izreka: "Na putu nismo nikad sami, Bog je s nama na svim našim putovima", doista je kršćanski stav čvrste vjere i neslomljive nade!

Rane nametnutog nam rata, koji je brojne zavio u crno i osiromašio, još uvijek nisu zacijelile. Mito i korupcija u našem društvu ugrožavaju opće dobro i na prosjački štap svode mnoge živote. Različite afere i međusobna optuživanja javnih osoba narušavaju povjerenje u ljude na vodećim mjestima i ustanove. Kriza koja nas je zahvatila i nemoć da iz nje izidemo uništava veća i manja poduzeća, a

radnike ostavlja bez posla i zarade. Sociološka istraživanja i stručnjaci za gospodarstvo predviđaju da će godina pred nama od nas tražiti još veća odricanja. Sve to pomalo nas sputava, slabi u nama vjeru i ubija nadu, a mi kao da zaboravljamo da Bog živi s nama, pa sve više zdvajamo, postajemo sve nervozniji, bez sigurnosti da puni pouzdanja idemo naprijed i vedro gledamo u budućnost.

Na obljetnicu smrti o. Delpa slavimo blagdan Prikazanja Gospodinova u Hramu. Prisjećamo se Majke Gospodineve kako je u radosnu zanosu prikazala Ocu svoga Prvorodenca, i nakon toga od starca Šimuna čula riječi koje su joj naviještivale teške dane: njezin Sin bit će "znak osporavan" (Lk 2, 34), a i njoj će "samoj mač probosti dušu" (Lk 2, 35). Usprkos zlim slutnjama, Majka Isusova nije se dala pokolebati. "Brižno je čuvala sve te uspomene u svom srcu" (Lk 2, 51) i o njima razmišljala te tako "napredovala na putu vjere i vjerno sačuvala svoje sjedinjenje sa Sinom sve do križa" (Svjetlo narodâ, 58). Nisu li Alfred Delp, a još više Majka Isusova, i nama u ovim trenucima nesigurnosti uzor i poticaj, da ne malakšemo u vjeri i nadi u bolju budućnost?! Ta ne živimo sami! Bog živi s nama i s nama je na svim našim putovima!

UREDNIK

Savjetnica u Vijeću za laike

Papa Benedikt XVI. imenovao je 12. prosinca dr. Mariju Emmaus Voce, predsjednicu Djela Marijina, savjetnicom Papinskog vijeća za laike.

Novogodišnji susret u Asizu

U bazilici sv. Marije Anđeoske u Asizu okupili su se brojni mladi na doček nove godine. Na temu "Bože, imaš li trenutak vremena?" susret se odvijao u tri dijela: prihvata, kratko slavlje nakon večere, a zatim euharistijsko slavlje. (RV)

Za obnovu loretskih zidina

Između talijanske provincije Marke i općine Loreto (Italija) potpisan je sporazum o obnovi loretskih gradskih zidina i povijesnih izvora na tom području. Gradski zid podignut je u razdoblju između g. 1517. i 1520., prema nacrtu, kako neki drže, Antonija di Sangallo Mlađega i preuređen u 17. st. pod vodstvom Ivana Branca. Povijesne fontane, rasijane diljem Loreta, iz različitih su razdoblja, a služile su neko vrijeme hodočasniciima za umivanje. Radi se o baštini od povijesne važnosti. (MSC)

Rekordan broj hodočasnika

Na 478. obljetnicu Gospina ukazanja Juan Diegu u istočnom dijelu Meksika, Guadalupsku baziliku pohodilo je 11. i 12. prosinca 6.128.000 osoba. To premašuje broj hodočasnika od prethodne godine, a, prema nedavno provedenoj anketi, svaki četvrti Meksikanac tvrdi da je zadobio kakvu milost ili čudesno uslihanje po zagovoru "Morenite". Za blagdan se mogu vidjeti posebni prizori pobožnosti, osobito kako na koljenima vjernici idu do oltara u bazilici, ispod svete slike koju je Gospa ostavila na Juan Diegovu plaštu 12. prosinca 1531. kad je glasnik donio kao dokaz ruže biskupu fra Juanu Zumaragi, prvom meksičkom biskupu. (Z)

Ptujskogorsko svetište - bazilika

Slovensko Gospino svetište na Ptujskoj Gori, glavno hodočasničko središte mariborske biskupije, za svoju je 600. obljetnicu dobilo je prigodni dar. Po želji svećenika i vjernika, a uz suglasnost slovenskih biskupa, na molbu Kongregaciji za bogoslužje i sakramente nadb. F. Krambergera 6. listopada 2009., Benedikt XVI. potpisao je 8. prosinca bulu o proglašenju ptujskogorskog svetišta naslovom i dostojanstvom manje bazilice - svetišta od iznimne važnosti i s posebnim pravima. Odsad će se tako ta crkva zvati bazilikom Marije Zavjetnice na Ptujskoj Gori, čime je pribrojena Gospinim bazilikama na Brezju, Majci od Milosti u Mariboru, u Petrovču, Stični i Svetoj Gori. Proglašenje će biti 16. svibnja, na 7. uskrsnu nedjelju, kad se, po starom običaju, na Ptujskoj Gori slavi blagdan posvete crkve. (O)

Jubilej Marijanske akademije

U rimskoj bazilici sv. Antuna u Lateranu, Papinska međunarodna marijanska akademija koju su utemeljili Hrvati, obilježila je 20. prosinca, 50. obljetnicu proglašenja "papinskom". Za taj jubilej upriličen je prigodni koncert, nakon kojega je vrhovni poglavar Manje braće predvodio misno slavlje. (PAMI)

Vatikanske božićne marke

U prigodi Božića, Vatikanska pošta zajedno s poštom Kraljevine Švedske izdala je božićnu marku s motivom "Bogorodice s Djetetom na prijestolju s dva anđela, u pratnji sv. Joakima i sv. Ane" renesansnog slikara F. Melanzija. Objavljena je u seriji dviju maraka nominalnih vrijednosti 60 i 65 centi. (IKA)

Važno nazaretsko otkriće

Prilikom arheoloških iskopanja na mjestu gdje se gradi Međunarodni centar „Marija iz Nazareta“, nedaleko od bazilike Navještenja u Nazaretu, prvi put u povijesti pronađena je krajem prosinca kuća iz Isusova doba. Ranije je u više navrata pronađeno nekoliko grobova, a židovska kuća nikada dosad. To jedinstveno arheološko otkriće iz rimskoga doba na području koje tradicija drži da je na njemu živio Isus, pomoći će bolje razumjeti način života onoga vremena, a bit će konzervirano i uključeno u sklop planiranog centra. U kući su pronađeni neki predmeti, većinom komadi keramike iz I. i II. st., posebno oruđe koje su u ono doba koristili samo Židovi. (Z)

Vandalizam u Fatimi

Crkva Presv. Trojstva izvana i kipovi papa Pavla VI. i Ivana Pavla II. kao i Pija XII. i biskupa J. A. Correia da Silva na trgovima fatimskoga Gospina svetišta (Portugal) 10. siječnja osvanuli su išarani velikim slovima "Islam",

"Mjesec", "Sunce", "Musliman" i "Džamija", nakon čega su poduzeti radovi na čišćenju. Uprava svetišta ne zna počinitelje, izražava žaljenje i povjerala istragu policiji. (Z)

Jubilej lurdskog prihvatilišta

Međunarodna udruga *Hospitalité Notre Dame de Lourdes - Prihvatilište Gospe Lurdske*, koja vodi brigu o prihvaćanju i skrbi za hodočasnike koji časte Gospu na mjestima njezina ukazanja maloju Bernardici, završilo je ovoga siječnja slavlje svojih 125 godina postojanja. Tijekom čitave prošle godine upriličavana su različita slavlja, i u Lurdu i u mjestima odakle dolazi 20 tisuća dragovoljaca, članova udruge. Zanimljiva je međunarodnost tih dragovoljaca. Najbrojniji su među njima, stazisti i pomoćni, Talijani, njih 3036, koje slijede Francuzi (2739), zatim Amerikanci (471), Englezi (429), Irci (311), Nijemci (252) i Belgijanci (72). Iz godine u godinu raste broj dragovoljaca iz istočnih zemalja, među kojima ih je bilo u posljednje vrijeme 221. Svaka udruga radi pod nadzorom lurdskog biskupa, i to u doba najvećeg priliva hodočasnika, između 20. ožujka i 31. listopada. (Z)

U znaku Hijacintina rođendana

Osim što se pripremaju za pohod Benedikta XVI., koji se podudara s 10. obljetnicom proglašenja blaženima vidjelaca Franje i Hijacinte Marto (13 svibnja 2000.), u fatimskom Gospinu svetištu (Portugal) ove godine sve se odvija u znaku 100. obljetnice rođenja vidjelice Hijacinte Marto. (SF)

Prijem članova papinskih akademija

Prema svome programu, papa Benedikt XVI. ima primiti 28. siječnja 2010. u audijenciju članove papinskih akademija, među kojima i marijanske. (PAMI)

Lurd - mjesto susreta s Bogom

Draga braćo i sestre, prvotni je poziv lurdskog svetišta da bude mjesto susreta s Bogom u molitvi i služenju braći, posebice u pribivačanju bolesnih, siromašnih i svih osoba koje trpe. Na ovome mjestu Marija k nama dolazi kao majka, uvijek raspoloživa za potrebe svoje djece. Kroz sujetlo koje izbija iz njezina lica, očituje s Božja milost. Dopustimo da nas dotakne njezin pogled: on nam poručuje da nas Bog sve ljubi, nikad nas ne napušta! Marija nas dolazi podsjetiti da molitva, snažna i ponizna, pouzdana i ustrajna, mora zauzimati glavno mjesto u našem kršćanskom životu. Molitva je neophodna da bi se mogla primiti snaga Kristova. "Tko moli ne rasipa svoje vrijeme, pa ako i stanje ima sve oznake žurnosti i čini se da jedino potiče na djelovanje" (Bog je ljubav, 36). Popuštajući da nas zaokupi takvo djelovanje, dolazimo u opasnost da molitva izgubi svoju kršćansku specifičnost i svoju istinsku djelotvornost. Molitva krunice, tako draga Bernardici i lurdskim hodočasnici, u sebi usredotočuje dubinu evanđeoske poruke. Uvodi nas u promatranje Kristova lica. Iz te molitve poniznih možemo crpiti obilne milosti.

Nazočnost mladih u Lurdu također je važna. Dragi prijatelji, ovdje otkupljeni jutros oko Križa Svjetskoga dana mladih, kad je Mariju pohodio Anđeo, bila je mlada nazaretska djevojka koja je živjela jednostavnim i odvažnim živo-

tom žena svoga sela. I ako se pogled Božji zaustavio na poseban način na njoj, povjeravajući se njoj, Marija vam još želi reći i to da nitko od vas nije za Boga nevažan. On upire svoj ljubazan pogled u svakoga od vas i poziva vas na život sretan i pun smisla. Nemojte se obeshrabriti pred teškoćama! Mariju je zbunio Anđelov navještaj da će postati Spasiteljva majka. Osjećala je koliko je slaba pred Božjim svemogućstvom. Ipak je "da" izrekla bez oklijevanja. Zabvaljujući njezinu "da", spasenje je ušlo u svijet mijenjajući tako ljudsku povijest. I vi, dragi mladi, ne bojte se reći "da" pozivima Božjim, kad vas On pozove da ga slijedite. Velikodušno odgovorite Gospodinu! Jedino on može poduprijeti najdublje težnje vašega srca. Mnogi ste došli u Lurd da biste pozorno i velikodušno služili bolesnicima ili drugim hodočasnici, stavljajući se tako stopama Krista sluga. Služenje braći i sestrama otvara srce i čini raspoloživima. U tišini molitve, nek Marija bude vaša osoba od povjerenja, ona koja je znala Bernardici govoriti poštujući je i imajući u nju povjerenja. Marija nek pomogne onima koji su pozvani na brak da otkriju ljepotu istinske i duboke ljubavi, življene kao uzajamno i vjerno darivanje. One među vama koje on poziva da ga nasljeduju u svećeničkom i redovničkom pozivu, želim upozoriti na svu sreću koja se krije u posvemašnjem darivanju vlastitoga života u službu Bogu i ljudima. Neka kršćanske obitelji i zajednice budu mjesta na kojima se mogu radati i sazrijevati solidna zvanja za služenje Crkvi i svijetu.

(Iz homilije na blagdan Uzvišenja sv. Križa, 14. rujna 2008. u Lurdu)

BENEDIKT XVI.

Učini nas mirisom Krista

**O divni ljiljane, mirisni cvijete,
miris tvoje svetosti
raširio se po cijelome svijetu.**

**Učini nas ugodnim mirisom Krista,
uzvišena u čitavu svijetu.**

**Naša molitva (i miris našeg tamjana)
nek očuva žive u vjeri
i bude spasenje pokojnima;**

**onda ćemo imati dijela
u nebeskom blaženstvu i hvalit ćemo
Presveto Trojstvo u vijeke vjekova. Amen.**

(Iz sirijsko-maronitskog časoslova)

Marijina odgojiteljska svijest

2. veljače: Svijećnica

Roditelji, a i svi ostali koji sudjeluju u odgojnom procesu djece, znaju kako je teško i zahtjevno odgajati. Koliko treba dobrote, nježnosti i ljubavi da bi čovjek podigao ono krhko stvorenje na noge, da bi ga osposobio, ne samo u izvanjskom smislu hoditi i biti cjelovit nego prije svega u onome duhovnom.

Pogrešan korak može ostaviti duboke ožiljke i tragove, ukoliko onaj tko odgaja ne misli na krhkost i nježnost povjerenice mu osobe. Ako bi prethodna dimenzija mogla i biti sasvim razumljiva svima, bez obzira koliko je vjerno vršili i ne činili propusta glede toga, postoji ipak još jedna dimenzija koje roditelji nisu baš uvijek svjesni.

VAŽNOST ODGOJA VJERE

Druga dimenzija pretpostavlja cjelovito posredovanje svih odgojnih sadržaja važnih za potpun razvoj osobnosti i osobe. Jer roditelji su pozvani ne samo ne ranjavati svoje dijete grubošću i neprimjerenim potezima, nego ga i osposobiti za cjelovit život jamčeći mu sveobuhvatan odgoj.

Sveobuhvatni odgoj zacijelo pretpostavlja i odgoj vjere koji uključuje svjedočanstvo života. A roditelji koji žive u grijehu i ne mare za grešnost držeći kao

da je naravno biti grešnik, teško mogu odgojiti svoje dijete u vrijednostima vjere koja naglašava najveću pogubnost samoga grijeha u ljudskom odgoju, i to ne samo vjerskom. Tko živi u grijehu, očito još nije spoznao razornost grijeha za ljudsku osobnost i život koji se odlikuje prihvaćanjem božanskog obilja. Roditelji koji ne doživljavaju Boga istinski Ocem, teško mogu znati koliko spoznaja Boga i zajedništvo s njime mogu biti važni i njihovu djetetu. A vjerojatno još teže mogu razumjeti da bi najveći odgojni domet mogao biti potpuno prikazati svoje dijete Bogu, da bude i potpuno Božje, kojemu je pripadnost Bogu najveći životni dar koji mu roditelji mogu priuštiti.

ODGOJITELJICA SINA BOŽJEG

Nebeska Majka Marija, koja je primila u svoje krilo utjelovljenog Sina Božjega, što smo slavili u Božićnom otajstvu, dobila je i dužnost skrbiti oko njegova rasta i odgoja, jer mu to bez njezine pomoći kao novorođenčetu ne bi pošlo za rukom. Ona je sa svom ozbiljnošću prihvatila povjerenju joj ulogu i trudila se dati Isusu cjelovit odgoj, pazeći kako raste i razvija se. Tako je Sin Božji dobio na zemlji skrbnicu koja je pratila sva zbivanja i njegov rast, te je brižno pohranjivala u svom srcu svaki događaj. Ali, prije svega, u njoj je dobio Majku bez grijeha začetu, ženu Bogu potpuno posvećenu, koja je ponizno služila svome Gospodinu. To su bile temeljne Marijine kvalitete po kojima je zavrijedila na zemlji odgajati Sina Božjega. Primivši Sina Božjega na dar, Marija je prihvatila veliku odgovornost koju je mogla izvršiti s pomoću Božjom, kao

što ništa u životu nije ni činila a da to nije bila volja Božja i služenje Gospodinu. Primljeni dar Sina Božjega pretpostavljao je i velik izazov kojemu je mogla odgovoriti samo njezina čista duša. Skrbiti za Sina Božjega i njega odgajati, diveći se činjenici da Bog živi i kao čovjek, te da se prepustio njezinoj skrbi i pomoći, bio je najljepši dar onoj koja je bila u Boga potpuno unorjena. Osim što se divila njegovoj nebeskoj veličini, sad je imala prigodu diviti se i ljudskoj poniznosti. Ali ni tada Marija, koja je Isusa primila kao dar neba da ga daruje čovječanstvu, nije zaboravila svoju majčinsku i odgojiteljsku dužnost. Mogla ga je darovati čovječanstvu samo kao Sina Božjega, pa je stoga njezin prvi odgojni čin bio da svoje dijete prikaže Ocu nebeskom od kojega ga je i primila, kao što je znala da će on svoje poslanje u svijetu moći izvršiti jedino ukoliko bude potpuno prikazan

Ocu. Zato ga je četrdeset dana nakon rođenja odnijela u Hram prikazati sukladno Zakonu Gospodnjem, ali ne samo da ispuni preciznu odredbu Zakona nego da izvrši nešto što je u duši kao Majka osjećala neophodnim. Prikazati Isusa Ocu u Hramu bio je najveći čin njezine otvorenosti pred Bogom, kao i najveći odgojni čin kojim je Sinu Božjemu mogla jamčiti cjelovit i siguran rast, jer ga nije sebeljubno čuvala za sebe, nego ga je odgajala pred Bogom i uz njegovu pomoć.

Svaki kršćanski roditelj primio je u svoju obitelj i jedno dijete Božje koje treba ljudsku i božansku nježnost i toplinu da bi doseglo prave razmjere života, da bi kao odgojeno dijete moglo doći do zrelosti. Nijedan roditelj koji Ocu nebeskom ne prikazuje iskreno svoje dijete, moleći se da bude pravo dijete Božje i skrbeći oko toga svim svojim bićem, ne ispunjava pravo svoju roditeljsku dužnost. Štoviše, u odgojnom procesu zanemaruje upravo ono najbitnije, a to je odgoj u vjeri, odgoj za neprolazne vrijednosti i za život vječni. Nebeska Majka i danas nas može naučiti takvim stvarnostima, pa stoga, dok razmišljamo o otajstvenim sadržajima blagdana Prikazanja Gospodinova u Hramu, upravimo svoje srce k njoj, da, kao posrednica i vrsna odgojiteljica, isprosi milost dobra i zdrava odgoja u svim kršćanskim obiteljima. Neka nam po njoj zasja istinsko Svjetlo, Krist Gospodin, koji je došao kao svjetlo na prosvjetljenje naroda i neka rasprši tmine našeg neznanja i nesnalaženja, postajući nam zalogom budućeg blagoslova u životu bez zalaza i mraka.

Ivan BODROŽIĆ

Lijevo i desno - tama i svjetlo

Izbori - pravo i dužnost čovjeka kršćanina

*Abraham reče Lotu: "Neka ne bude
svade između mene i tebe, između
pastira mojih i tvojih - ta mi smo braća!
Nije li sva zemlja pred tobom? Odvoji se
od mene! Kreneš li ti nalijevo, ja ću
nadesno; ako ćeš ti nadesno, ja ću nali-
jevo" (Post 13, 8-9).*

Razloge relativno slaba odaziva na predsjedničke izbore mnogi vide u zamoru i čak smalaksalosti biračkoga tijela, ponajviše zbog uvjerenja birača da ionako ne mogu bitno utjecati, da ih političari uvažavaju tek „kampanjski“, tj. samo u kratkom (a ipak preudugom) predizbornom vrtlogu, a nakon što pobježe postotke, jednostavno ih zaborave i pobjednici i poraženi. Da se poigramo riječima: pred izbore se birače pita (obećanjima), servira im se svakojaka pita dobrih programa, a poslije izbora više ih se ništa i ne pita! Ili su možda Hrvati, što je još gore, postali toliko razočarani i apatični da im više nije važno iskoristiti ni biračko pravo, a na građansku dužnost ne vide koji ih to auktoritet, uključujući i Crkvu, uopće smije pozivati. Ionako se izabrani, odmah poslije izbora kad se birači pretvore u „obične“ građane, uglavnom have samima sobom kao jedino važnom osobom, a ne građanima i njihovim ljutim nevoljama. Napokon, nekako se nameće tužan dojam: dok je u razvijenoj demokraciji

krajnji oblik iskazivanja nezadovoljstva prosvjedni izlazak na ulice, za mnoge hrvatske građane to je - neizlazak na izbore!

BOG PRIHVACA NAŠ IZBOR

Iako Bog nije „demokratski izabran“ ni ovisan o našim referendumima, zaozbiljno nam je dao „biračko pravo“ i vrlo ozbiljno shvaća i prihvaća naše izbore, u punoj slobodi kojom nas je obdario: „Uzimam danas za svjedoke protiv vas nebo i zemlju da pred vas stavljam: život i smrt, blagoslov i prokletstvo, sreću i nesreću. Život, dakle, biraj, ljubeći Gospodina, Boga svoga, slušajući njegov glas, prijanjajući uz njega, da živiš ti i tvoje potomstvo. Ta on je život tvoj...“ (Pnz 30, 19-20).

I na drugom mjestu vrlo slikovito se naglašava: „Za čim čovjek pruži ruku svoju, to će mu se dati!“ Pa bilo to i za „zabranjenim voćem“, za kamenom kojim će se pokušati baciti na samog Boga, a time zapravo kamenovati samo-ga sebe; čak i tada Bog poštuje u potpunosti slobodu kojom nas je obdario, a nastoji nas uvjeravati isključivo „pozitivnom kampanjom“.

Kad je još u počecima hrvatske demokracije jedan istaknuti hadezeovac, očito samozadovoljno, u Saboru ponavljao „duhovitu“ usporedbu kako se desni razbojnik u zadnji čas pokajao a lijevi nije ni tada „jer je bio lijevo!“, javno sam

prosvjedovao ocijenivši takvo govorenje neukusnim i svetogrđnim, grubom zlo-upotrebom biblijske stvarnosti. Uostalom, i malo dijete zna da je lako zamijeniti strane: samo učiniš „na lijevo krug” da bi desno postalo lijevo i obrnuto.

Nagledali smo se takvih „nalijevo krug” pirueta u hrvatskoj političkoj areni kroz proteklih 20-ak godina! Neke su bile i zdravo motivirane i promišljene, većina ipak samo s ciljem „da ti ne zna ljevica što čini desnica”, ali ne da bi se u Kristovu duhu dijelilo milodare nego da se poput onoga nepravedna upravitelja „rasipa imanje”, tj. državna imovina prelijeva u privatni džep. No ne može ni „ljevica” baš likovati, kao onomad nad famoznim spomenom „grijeha struktura”, jer postoji i krilatica: lijeva ruka - desni džep!

ZLOPORABA BIBLIJSKOG POJMA

Jednako nepriličnu zloupotrebu biblijskih pojmova doživjeli smo i u izbor-nom nadmetanju: izrečena je bombastična fraza o biranju “između tame i svjetla”, uz neko čudno razgraničenje zonâ sumraka i svjetlosti. Razborit čovjek neće javno drugoga proglasiti tamom a sebe svjetlom, pogotovo ako je izdanak partije koja je posijala toliko krvave tame na ovim prostorima i kroz pola stoljeća upinjala se u javnosti i u dušama ljudi, (ne) birajući sredstva, ugasiti i ugušiti jedino pravo Svjetlo svijeta - Isusa Krista, proglašavajući ga najernjim mrakom! Pa još kažu da je taj “evanđeoski govor” sastavio onaj čudesni samozvani “hrvatski teolog” čija se “teologija” uglavnom svodi na zajapurenno prozivanje “grešnih struktura” hrvatske Crkve, baš kao i ona njegova

(istina, “staloženijeg”) tematskog pobratima - “najpoznatijeg splitskog teologa” koji skromno, bez pogovora i ispravljajanja, prihvaća tu papagajsku novinarsku definiciju, a o Crkvi “samozatajno” govori - u trećem licu!

Ipak, pravo je svjetlo samo On, onaj o kome proreče starac Šimun da će biti *znak osporavan* (Lk 2, 34), što se potvrđuje otada do danas. Ali Starac izreče i ono zbog čega taj događaj slavimo pod naslovom svjetlosti - Svijećnica: *Svjetlo na prosvjetljenje naroda* (Lk 2, 32). On, on Jedini je mogao reći i rekao je: „*Ja sam svjetlo svijeta!*” (Iv 8, 12), a čovjek može samo reflektirati Njegovo svjetlo. Kao Marija, na najizvršnji način. Stoga je i ona naša Svijećnica: blagdan je to Gospodinov i Gospin, Majke i Djeteta - i cijeloga svijeta!

„*Svjetlo istinsko, koje prosvjetljuje svakoga čovjeka, dođe na svijet*” (Iv 1, 9). Evandelist Ivan ističe ulogu svoga imenjaka Krstitelja, ali i za njega kaže: „*Ne bijaše on Svjetlo, nego - da posvjedoči za Svjetlo*” (Iv 1, 8). Dakle, ni tih dvojica Ivana, niti bilo koji treći Ivan, Ivica ili Ivo ne mogu biti i nisu - Svjetlo. I nema istinskoga svjetla a da ne dolazi od Jedinoga, Jedincatoga Svjetla - Jedinorođenoga Sina Božjega.

Ipak, On nas je i poučio i pozvao: „*Vi ste svjetlo svijeta*” (Mt 5, 14). Ali to je, više negoli tvrdnja - poziv i poslanje. A upozorio nas je: „*Ljudi su više voljeli tamu nego svjetlost, jer im djela bijahu zla*” (Iv 3, 19). Kakve li sreće za nas kad bi ova rečenica vrijedila samo u prošlom svršenom vremenu!

Dakle, svaki je čovjek, a osobito svaki istinski kršćanin svakog dana i trenutka na biralištu, u mogućnosti i obvezi, u

neotuđivu pravu i u neprenosivoj dužnosti, birati između svjetla i tame, dobra i zla, blagoslova i prokletstva, života i smrti.

NAJVAŽNIJI IZBORI U POVIJESTI

Neusporedivo najvažniji izbori za cijelo čovječanstvo dogodili su se ipak prije dvije tisuće godina u Nazaretu, a birači su bili dvoje mladih iz roda Davidova, naizgled neugledni i ni po čemu posebni: Marija i Josip. Izbori na „kućnoj adresi“, povjerenik arkandeo („nadglasnik“) Gabrijel. Preko njega Svevišnji im predstavlja svoj program presudan „za sav narod“ (Lk 2, 10), program zamišljen već od postanka svijeta i razvijan kroz mnoga stoljeća, ali ga Mariji strpljivo obrazlaže, čak ga potkrepljuje već učinjenim s rođakinjom Elizabetom, starom nerotkinjom, koje trudnoća jamči da „*Bogu ništa nije nemoguće*“ (Lk 1, 37). I Svevišnji Stvoritelj svega čeka njezin pristanak: „*Evo službenice Gospodnje, neka mi bude po riječi tvojoj! I anđeo otiđe od nje*“ (Lk 1, 38). „*I Riječ tijelom postade i nastani se među nama*“ (Iv 1, 14). To jest: Bog je postao čovjekom... i vidjesmo slavu njegovu. Evo tvoga životnog poziva, građanine-kršćanine: svakoga jutra iziđi na biralište srca i savjesti, dapače biti tu svakog trenutka, i s pomoću Božjom birati: život, blagoslov i sreću, biraj svjetlo, upravo Svjetlo! I reci s Marijom: Neka bude po riječi tvojoj! Tada tvoj anđeo neće otići od tebe, nego će mu se „*pridružiti silna nebeska vojska hvaleći Boga i govoreći: ‘Slava na visinama Bogu, a na zemlji mir ljudima, miljenicima njegovim!’*“ (Lk 2,13-14).

Stanko JERČIĆ

Vrata nebeska

Kako je rekao, Isus je put, što znači put vječnog života. Majku zovemo zbog njezinih zasluga i posredovanja vratima. Nebo je kao kuća, vila, dvorac kojemu su vrata osobit građevinski ukras. Isus je i za sebe rekao da je vrata, i to onoga tora u kojemu su sabijene njegove ovce. Te dvije slike ne smijemo pomiješati s pojmom vrata. Ne možemo ih ni pravo uspoređivati makar imaju zajedničku ključnu riječ. Obje slike nosi naše znanje o putu i posredništvu k putu, o životu i roditelju Života. Ali u mašti ne budimo uski i lijeni: Marija kao nebeska vrata jest predmet oblika i boja, veličina i mirisa kojima naša umjetnost dosada nije bila dorasla. Možda to iskaže glazbom.

Miljenko MAJETIĆ

Tri anđela Lurda

U listopadu g. 2008. moga starijega sina zadesila teška nesreća. Poradi svega toga, dugo vremena mene držalo najgore raspoloženje i rastresenost. Uslijed svega toga, nazove me moja šogorica i reče mi da za mene ima jednu radosnu vijest. A ja, sva izvan sebe, razdražana od iznenadenja, uzdahnuh:

- Hvala ti, Bože! Ne znam što bi me to moglo razveseliti u ovom trenutku, ali, reci!

- Pa da znaš, moja Milena je trudna!

Potisnem za trenutak svoju tugu, nasmijem se slatko zbog radosti koju sam osjetila na riječi koje sam čula i reklem:

- E, ima plodova milosti s moga hodočašća Majci Božjoj u Lurdi!

- Polako, čekaj malo, nije to sve! Trudna je i Kristinka, prvi put u 32. godini života, ali je njezina trudnoća upitna jer ima neke probleme! - nastavila je šogorica.

U veljači g. 2009. moj mi mlađi sin najavi malo neobičan posjet sa svojom Javorkom. Čudno su mi zvonila zvona na njihov dolazak, da sam osjetila kako bi i tu mogla biti neka vijest. Tako je i bilo!

Od nas četvero braće i sestara jedan je, Gospodin mu bio dobrotiv, preminuo g. 2003. i nije dočekao rođenje svoga unuka. Mom se drugom bratu 10. lipnja 2009. rodila krasna unuka *Suza*. Mojoj sestri rodio se 8. srpnja 2009. unuk *Krasni*, a njezina kćerka Kristinka u 32. godini sa 7 mjeseci čuva prvu svoju trudnoću u Zagrebu. Na moju neizmjernu radost, meni, hodočasnici Gospi Lurdskoj, rodio se tako unuk *Divan*.

Je li sve to "slučajnost" ili je Božja providnost da se nama troma žive braće svakog mjeseca rodi po jedno divno zdravo unuče?! Slučajja, kažu, nema! Sve vodi dobri Bog! Neka ih sve, uz moje molitve, prati Svemogućí Bog svojim obilnim blagoslovom, a nebeska Majka svojom majčinskom ljubavlju i moćnim zagovorm, da uvijek ostanu vjerni vjeri svojih otaca!

Katica M.

„Obaviše sve po zakonu Gospodnjem...“

(Lk 2,39)

Blagdan Svijećnice duguje svoj naziv hvalospjevu starca Šimuna kojemu je Bog dao milost da u jeruzalemskom hramu primi u naručje dijete Isusa i u njemu prepozna „Svjetlost na prosvjetljenje narodâ“ (Lk 2,32). Kao spomen na taj događaj vjernici na blagdan Svijećnice u procesiji nose upaljene svijeće, što simbolizira naš životni hod sa Svjetlom, za Svjetlom i prema Svjetlu, Isusu Kristu. No, u toj lijepoj simbolici ne smije se zaboraviti ni sama prigoda u kojoj dolazi do susreta između starca Šimuna i djeteta Isusa, i koja se izravno tiče Isusove majke.

40 DANA NAKON PORODA

Blagdan Svijećnice slavi se četrdeset dana poslije svetkovine Isusova rođenja i povezan je sa starozavjetnim propisima za ženu poslije poroda. Prema *Levitiskom zakoniku* žena koji je rodila muško dijete bila je četrdeset dana u stanju "čišćenja" i kroz to se vrijeme nije pojavljivala na javnim mjestima, pa tako ni u hramu (usp. Lev 12, 2-4). A onda je, četrdeset dana poslije poroda, trebala donijeti u svetište za žrtvu jednogodišnje janje i golubića ili grlicu. Ako je pak bila siromašna i nije mogla priskrbiti janje, što je upravo Marijin slučaj, mogla je umjesto janjeta i golubića ili grlice prinijeti za žrtvu dvije

grlice ili dva golubića (usp. Lev 2,8). Nakon toga žena se vraćala svom redovitom životu i svakodnevnim dužnostima.

Tako je i Marija, nakon što je rodila Isusa, obavila „sve kako je propisano po zakonu Gospodnjem“ (Lk 2,39). Pa čak i više. Premda je, naime, svako muško prvorodence po Mojsijevu zakonu bilo posebno posvećeno Gospodinu, zakon ipak nije nalagao da se dijete mora nužno donijeti u hram. No, Marija i Josip donijeli su u hram i Isusa. Starac Šimun, koji je upravo tada „ponukan od Duha, došao u hram“ (Lk 2,27), mogao ga je uzeti u naručje, a proročica Ana, koja „nije napuštala hrama nego je postovima i molitvama danju i noću služila Bogu“ (Lk 2,37), sve je to vidjela i dalje svima pripovijedala o djetetu (Lk 2,38). Evangelist Luka opisuje s najviše detalja upravo te trenutke, pa je razumljivo da su oni uglavnom i u središtu naših razmatranja i homilija na blagdan Svijećnice, koja se preciznije i zove *Prikazanje Gospodinovo u hramu*.

ZAKONSKI PROPISI

Pa ipak, ne bi se pri tome smjelo u potpunosti zaobići ni suglasje u kojem se sve to događa - a to je izvršavanje propisâ Zakona.

Kada današnji čitatelj čita Stari zavjet često naiđe na propise koje u Svetom pismu možda ne bi ni očekivao. Mnogi ljudi, naime, imaju predrasude da se Sveto pismo bavi više nebom i vječnim životom, negoli zemljom i prolaznim zemaljskim životom. Međutim, takav stav samo je znak ne-upoznavanja Svetoga pisma, budući da onaj tko upoznaje Pismo brzo uvidi da se ono

dotiče svih vidova ljudskog života, kako vječnih tako i prolaznih.

Tako Sveto pismo, primjerice, govori i o tome što se smije, a što ne smije jesti (npr. Pnz 14, 3-21); što se smije, a što ne smije obući (npr. Pnz 22, 11), kada se treba okupati (npr. Lev 22, 6; Pnz 23, 12); kako se ponašati u slučaju gube (npr. Lev 13, 1-17); donosi i niz drugih sličnih zdravstvenih i higijenskih propisa (npr. Lev 12, 1-13,33).

Svi ti propisi, koje nalazimo ponajviše u Starom, ali ih ima i u Novom zavjetu (npr. Dj 15,20; 1 Tim 5,23), imaju svoj korijen ponajprije u životnom iskustvu i ljudskim potrebama, te svojim sadržajem odražavaju povjesne, civilizacijske i religijske prilike ljudi vremena u kojem su ti propisi zapisani. Stoga je razumljivo da pojedini propisi, kao npr. oni o čistoj i nečistoj hrani, ili hramskim žrtvama, u promijenjenim okolnostima bivaju nadidjeni (usp. npr. Dj 10, 9-16), te više nemaju onu istu normativnu vrijednost za svakodnevni život kao prije. No, to ne znači da ti starozavjetni propisi više ne vrijede i da ih onda više ne treba ni poznavati. Naprotiv, poznavanje *svega* Staroga zavjeta neophodno je u upoznavanju Novoga. Tolike

događaje iz Isusova života, pa tako i njegovo prikazanje u hramu, ne bismo uopće mogli razumjeti kad ne bismo poznavali starozavjetne propise.

TEBA IH I DANAS ZNATI

Ali, ni to nije sve. Poznavanje propisa Staroga zavjeta nije potrebno samo iz studijskih razloga. U temelju tih prolaznih pravila, koji u Isusu Kristu nisu dokinuti nego ispunjeni (usp. Mt 5,17), zauvijek stoji činjenica da su to zakoni Božji, pa, prema tome, nose u sebi i nešto vječno i neprolazno; nešto bez čega svi ti zdravstveni i drugi propisi u Svetom pismu ne bi nikada, ni prije ni sada, imali nikakva vjerskog i teološkog značenja. A to *nešto* jest jednostavna činjenica da ne postoji baš ništa što bi se na bilo koji način ticalo čovjeka, a da se istovremeno ne bi ticalo i Boga. Tu istinu slikovito je izrazio i Isus kad je rekao da su nam „i vlasi na glavi sve izbrojene.“ (Lk 12,7), a riječ je jednostavno o tome da nema ni jednoga dijela ljudskog tijela ili duše, koji ne bi imao nikakve veze s Bogom. Bog se brine za čovjeka u svim njegovim česticama i svakoj životnoj situaciji. Stoga je On jednako prisutan i u propisu po kojem žena za vrijeme svoga četrdesetdnevnog čišćenja poslije poroda ne smije ući u hram, kao i na dan kada Mu svečano prinosi žrtvu zahvaljujući za darovano čedo. Svjesna te Božje blizine u svakom času života, Marija je, zajedno s Josipom i Isusom, nakon poroda spremno izvršila sve kako propisuje zakon koji je Bog dao svom narodu Izraelu, i upravo na taj način i drugima otvorila vrata susreta sa Svjetlošću na prosvjetljenje svih narodâ.

Domagoj RUNJE

Venancije

Fortunat o Gospi

U kulturnim krugovima Venacije Fortunat poznat je po svome pjesničkom stvaralaštvu. Na latinskom jeziku napisao je pjesničke uratke s religioznom tematikom među kojima su brojni himni, životi svetaca, prouke i propovijedi. Sačuvana je i njegova zbirka crkvenih hvalospjeva, a poznati su i njegovi himni *Barjaci kreću kraljevi* i *Usta moja proslavite* s dijelom *Divnoj, dakle, tajni ovoj*, koji se i danas upotrebljavaju u bogoslužju. U nenadmašivu prijevodu njih je na hrvatski pretočio pjesnik isusovac Milan Pavelić. Međutim, manje je poznato da je Fortunat, taj kršćanski pjesnik vesele naravi, vjeran svjedok marijanske pobožnosti u Crkvi svoga doba. Bilo je to VI. stoljeće, kad se Europa nalazila u svojim povojima, rastrgana razmiricama među kraljevinama koje su nastajale.

HODOČAŠĆE BEZ POVRATKA

Venancije je rođen oko g. 530. u mjestu Valdobbiadene nedaleko od Trevisa, u Italiji. Školovanje je završio u Raveni, koja je u ono vrijeme bila pod jakim utjecajem Bizanta. Studirao je književnost i retoriku. Za vrijeme studija oslabi mu vid. Kako je sam tvrdio, ponovno ga je zadobio po zagovoru sv. Martina. Iz zahvalnosti se zaputio kao hodočašnik na svečev grob u Galiji, ali je to bilo hodočašće bez povratka. Fortunat se kretao u otmjenim, kulturnim kru-

govima, a mnogi su se divili njegovoj pjesničkoj nadarenosti. U Poitiersu je susreo naobraženu kraljicu Redegundu, podrijetlom iz Turingije, koja je - napustivši kraljevski dvor - utemeljila samostan i sama postala redovnica. Po njezinoj smrti postao je svećenik, a kasnije i biskup u Poitiersu. Odlikovao se postojanošću i umjerenošću. Preminuo je g. 607., a pučka pobožnost na grobu mu je stavila natpis "svetac i blaženik". Njegov spomen slavi se 14. prosinca.

O Djevici Mariji Venacije je spjevao krasne stihove, pune divljenja, koji se odlikuju svetopisamskim sadržajem i dubokom pobožnošću. Zanosilo ga je sve što se o Mariji moglo reći, njezina ljepota i mladost, djevičanstvo i izbor za Majku Isusovu. Pri tome je bio pod utjecajem svetih otaca, posebno Augustina.

“MARIJA JE SVA BEZ IKAKVE LJAGE”

Venancije je zadivljen ulogom koju je Bog povjerio Djevici iz Nazareta. Ona je u središtu andeoske i ljudske pozornosti. Njoj u pohvalu napisao je oko 360 stihova u kojima izražava svoje pjesničke osjećaje i vjerničko uvjerenje. Očituje se pri tome kao dobar poznavalac Svetog pisma i djela crkvenih otaca. Marijina pojava privukla je pozornost drevnih proroka, koji su navijestili dolazak Mesije koji će se roditi od jedne djevice. Ona je učinila da nikne mladica iz korijena Davidova. Uspoređuje ju s kćeri Sionskom od koje se rodio Onaj koji je njezin Gospodin. Za pravednike i proroke Marija je zora nade, jer je svijetu donijela svjetlo koje raspršuje tamu. Marijina uloga i njezino otajstvo u službi su svega naroda Božjega. U usporedbi s Evom, Vanancije naglašava Marijinu vjeru i poslušnost. Ona je Bogom obdarena, izvrsnim odlikama urešena, da je zavrijedila donijeti Spasitelja koji je svijet oslobodio od grijeha. Venancije slikovito predstavlja Mariju kao “*ulaznicu za raj, slavu kraljevstva, posudu života, most koji seže do svoda nebeskoga*”. Naša Gospa rodila je Onoga koji je uništio pakao, izveo sužnje, raskinuo njihove okove i podario im slobodu djece Božje. Iako posve Božja, Marija se nije udaljila od roda ljudskoga. Ona se odlikuje nježnošću i brigom kao i svaka druga majka. Nadahnut Poslanicom Galaćanima (4, 4), Fortunat pjeva kako je Bog u punini vremena poslao svoga Sina, koji je uzeo tijelo i rodio se iz djevičanskog krila: “*uzdiše djetesce sklonjeno u uske jaslice, majka djevice ga povija. Svojim mlijekom brani Onoga koji je krub nebeski*”.

“KOG ZEMLJA, MORE, ZVJEZDAN SVOD”

Fortunat je opjevao Marijino djevičanstvo i majčinstvo, koji su postali plodni za život Crkve i svakoga pojedinog vjernika. Poznat je njegov hvalospjev o otajstvu Isusova rođenja, koji donosimo u prijevodu M. Pavelića:

*Kog zemlja, more, zvjezdan svod
uzvisuju, navješćuju,
vladari triju svjetova
u krilu nosi Marija.*

*Kom sunce, mjesec, svaki stvor,
kroz vjekove se klanjaju,
tog nosi Djeva pod srcem
u tijelu punu milosti.*

*O, Majko, Gospo blažena,
božanski svijeta graditelj,
u čijoj ruci sav je svijet,
u tebi se zatvorio.*

*Nebeski glas te usreći,
Duh Gospodnji te osjeni,
iz tebe dođe Spasitelj
očekivan od naroda.*

Poput mnogih svetih otaca, i Fortunat je zadivljen tajnom Kristova utjelovljenja. On to otajstvo vjere pokušava protumačiti kozmičkim slikama. Onaj koji je sve stvorio i sve uzdržava toliko se približio čovjeku da je i sam postao čovjekom. Onaj koga sav svemir ne može obuhvatiti, zatvorio se u krilo Djevičino. Od Marijina tijela nastalo je slavno tijelo Gospodnje. Ono što razumom ne može dokučiti, Fortunat prihvaća vjerom. Po Božjem planu spasenja Duh Sveti osjenio je krilo bl. Djevice, koja je donijela svijetu očekivanog Spasitelja.

dar-ko

Najmlađi apostol ilirizma

U svibnju će se navršiti 100 godina od smrti Ivana Trnskog (1819. - 1910.), hrvatskog književnika, prevoditelja i krajiškog upravnog časnika. Svoje prve književne radove objavljuje kao šesnaestogodišnjak u Gajevoj *Danici*, ilirskom preporodnom listu. Tridesetih godina 19. stoljeća stalno sudjeluje u javnom i kulturnom životu Hrvatske, druži se s prvacima hrvatskoga narodnog preporoda. Pjesnikov prosvjetni i rodoljubni program nalazi se u njegovoj prvoj pjesničkoj zbirci: *“Sve što je liepo, dobro, istinito, što je uzmožno, junačko i vriedno, to, u krasno odielo uvito, vila ilirska žudi kazat ti zajedno...”* (Pjesme, 1842).

ODRASTANJE, NAOBRABZBA I SLUŽBOVANJE

Ivan Trnski rođen je 1. svibnja 1819. u Rači kraj Bjelovara. Zahvaljujući biskupu Alagoviću, gimnaziju završava u Zagrebu dok višu upravnu naobrazbu stječe u Grazu. Službovao je kao časnik po raznim mjestima koja su bila pod upravom Vojne krajine. Neko vrijeme pripadao je pukovniji Josipa Jelačića, kojega je priveo krugu rodoljuba te mu posvetio nekoliko pjesama. Zarana je ostao bez roditelja. Iako je osjećao svećenički poziv, nije u tome ostrajao pa je obavljao službu odgojitelja u mnogim zagrebačkim uglednim obiteljima. Veliku je važnost pridavao nao-

brazbi, pa drži da *...um i srce naobraziti treba; jer bez srca mjesto angeo neba vrag ćeš biti i rodu i domu, prokletstvo će sliediti tragu tvomu*“ (Zvekan opet na svietu, 1844.). U upravnim poslovima dogurao je do čina upravnog pukovnika. Bio je slunjski saborski zastupnik te prvi veliki bjelovarsko-križevački župan. Uživao je velik ugled u hrvatskom javnom i političkom životu.

NESTOR HRVATSKE KNJIŽEVNOSTI

Po svojoj pjesničkoj fizionomiji Trnski je didaktik. Najzapaženija njegova zbirka pjesama *Kriesnice* izlazi u tri dijela, od g. 1863. do 1881., da bi jednostavnim i privlačnim stihovima pridobio mladi ženski naraštaj za hrvatsku knjigu i u njemu razbudio rodoljublje. Njegova zbirka soneta *Jezerkinje* (1896.) obiluje pejzažnim plitvičkim motivima. Međutim, nikada se nije uspio otrgnuti od tendencioznog načina pisanja. Objavljivao je u *Viencu*, *Nevenu*, *Glasonoši*, *Bosiljku*, *Prosvjeti* itd. Bio je veoma aktivan u zagrebačkom Društvu sv. Jeronima za čiji je kalendar *Danica* napisao uspješnu poučnu uzor-pripovijest *Učitelj Dobrašin* (1871.), posvećenu biskupu Jurju Dobrili. Napisao je neko-

liko prosječnih povijesnih epova te jedan satiričan ep kao aluziju na suvremena događanja. Prevodio je klasike svjetske književnosti, Puškina, Schillera, Byrona, Goethea, Heinea, Shakespearea i Grillparzera, opere i crkvene pjesme te znamenita djela za gospodarstvenu upravu Krajine. Bio je prvi predsjednik Društva hrvatskih književnika (1900.) u vrijeme borbe između tradicionalista i modernista čime su mu „mladi“ odali počast iako je po godinama, a i po književno-teoretskim shvaćanjima bio pripadnik starijeg književnog naraštaja.

OTAC HRVATSKE NOVIJE METRIKE

Bavio se jezikom i metrikom. U svom članku „O našem stihotvorstvu“, (Vienac, 1874., br. 31.-35.) postavio je Trnski neka poetička načela. Smatra da nije dovoljno samo brojiti slogove u stihu, nego stih valja zasnivati na naglasku, dok je A. Veber Tkalčević nastojao dokazati da se u nekim slučajevima umjesto akcenta može upotrijebiti dužina. Trnski je oborio tu tezu pa ga je Milivoj Šrepel smatrao *ocem hrvatske novije metrike*. Inače nije volio klasičnu metriku jer je više cijenio *...slobodu i ritam našega jezika nego stare negve*.

ZDRAVO MARIJO, MAJČICE BOGA!

Pjesnikov odnos prema ženi razvidan je u 3. dijelu *Kriesnica: Stvoriv čudo, liepu ženu, daj joj Bože, duši sjaja samo smjeru uzvišenu, u sreću nam zavičaja*. Veoma je štovao Prečistu, o čemu svjedoči V. Novak: *Starina pjesnik našao tamo u šumi zgodan dub s ovelikom udubinom nalik na kapelicu; tu je on smjestio lik Majke Božje, napisao poda*

nj svojom rukom nekoliko pobožnih stihova..., a na jednome mjestu na Plitvicama zapisano je: *Trnskoga vrelo*. Napisao je niz pjesama posvećenih Majci Božjoj: *Zdravo Marijo!, Stala majka, Majci Božjoj Bistričkoj, Ave Virgo florens, Slika i prilika, Božićna slava*. Svoja versifikacijska načela, s obzirom na rimu i cezuru, primjenjivao je Trnski u mnogim svojim pjesmama, pa i u onima posvećenima Majci Božjoj, apostrofirajući njezin lik za spas kršćanstva od turske opasnosti:

*Krsta svjetlost mnogo ljeta
Krnj je mjesec potamnijvo,
(...)*

*Zdravo Marijo, Majčice Boga,
Svjetla ne daj da mračiti se svoga!
(Zdravo Marijo!)*

Imajući uvijek u vidu sudbinu domovine, i pjesnikova projekcija idealne drage koja se moli za svoj rod spojiva je jedino s likom Majke i Djeteta:

*O tu sliku i priliku,
draga, dušu upriliči,
pri tom klečeć žrtveniku
veličanstvo Božje diči.* (Slika i prilika)

Trnski je nastojao pisati jednostavnim stilom ritimizirane i rimovane osmeračke stihove za šire pučke slojeve u kojima je vidio dušu hrvatskoga naroda.

Koristio je svaku prigodu da se utječe Majci za svoj narod:

*Čudotvorko naša Trsatska,
Sva zaklinje tebe Hrvatska,
Sloge udijeli joj moć!*

Jer:

*Čista Djeva, Bogu hvala,
Na glavu je zmiji stala,
Rodila je Božjeg Sina
Raspršnika crnih tmina.* (Božićna slava)

Dario MARKOVIĆ

Tko ljubi prešao je iz smrti u život. Tko ne ljubi ostaje u smrti

Poruka predsjednika Vijeća Hrvatske biskupske konferencije za obitelj krčkog biskupa Valtera Župana za XV. Dan života, 7. veljače 2010.

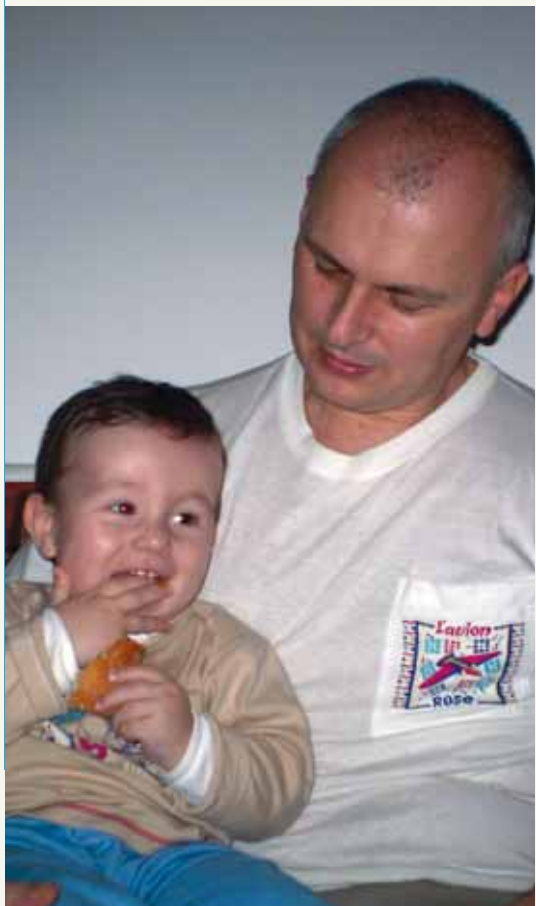
„Ostati u smrti” ili „biti u svjetlosti”, „u ljubavi”, „u životu” jesu izrazi koji u Svetom pismu označuju radikalnu, temeljnu odluku kojom čovjek izabire put ostvarenja u svoj čovječnosti, ili se opredjeljuje za život bez smisla i ispunjenja, te se tako u svoj ljudskosti degradira.

BOG JE LJUBAV

Bog je sama ili sav ljubav, i kao takav, kroz konkretna djela ljubavi prema nama ljudima, otkrio nam je i očitovao svoju bit. Njegova se ljubav nije zaustavila samo na pojedinom čovjeku, isto-mišljeniku ili prijatelju. Ona se protegnula na sve ljude, uključujući i neprijatelje. To je put kojim Bog hodi te na njega i čovjeka poziva želeći mu dobro. Engleski psiholog Vickers navodi da ljubiti predstavlja čovjekovu životnu potrebu te tvrdi kako je jedno od značajnih otkrića moderne psihijatrijske znanosti da ljubav zaštićuje i obnavlja um. Drugi je pak psihoanalitičar, zapitan kako spasiti čovjeka od opasnosti koje vrebaju

na nj iz dubina njegova bića, odgovorio kako treba ljubiti i raditi. U Isusovu načinu govora koji prenosi evanđelist Ivan, onaj tko ne ljubi je „grešnik”, on griješi, ali ne samo u smislu vrijeđanja Boga. On čini pogrešku. I to veliku, presudnu. Čini nešto što se protivi dubokom dobru njegove vlastite naravi. Ubija sebe, jer onesposobljuje u sebi mogućnost rasta u čovještvu.

Bog k nama nije došao radi sebe, nego radi nas. Od samog početka Isusove su riječi nazvane „radosnom vijesti”. Dakle, Isus nije donio neke Božje zahtjeve prema čovjeku, nego Božje darove,

radosnu poruku. Jedan od prvih darova njegove radosne poruke je darovano saznanje i primjerom pokazano svjedočanstvo na koji način proživjeti život da ga se ne potroši uzalud, nego da se ostvare sve njegove mogućnosti.

MJERILO ZA SVAKOG ČOVJEKA

Ljubav je otvaranje, raspoloživost, davanje drugome i za drugoga. Svaki egoizam, kojim se čovjek opredjeljuje za svoje uskogrudne interese, krnji i onesposobljuje čovjeka u najdubljim segmentima njegova bitka. Pomanjkanje ljubavi doslovno vodi u smrt, u nestajanje. Očito je da ovo ne vrijedi samo za vjernike. To je mjerilo za svakog čovjeka. Svačiji će život biti ocijenjen i prosuđen po mjeri ljubavi, dakle po mjeri davanja, raspoloživosti za žrtvu, za drugoga. „Bio sam gladan, žedan, bolestan i poslužili ste me” ili „niste me poslužili” prema Matejevu evanđelju. Zato je dobro i ove se godine o Danu života između ostalog pitati: odgajamo li naše mlade za ljubav i sebedarje? Ako se toliko trudimo da ih zaštitimo samo od neželjenih posljedica neodgovornog života, ne pospješujemo li, zapravo, i njihovu i našu smrt? Znade se da izvjestan broj mladih bračnih parova ne može imati djece. Toga je uvijek bilo. No, čini se da je taj broj danas nadmašio prijašnja vremena. Nitko nema pravo prosuđivati pojedinačne slučajeve, ali se imamo pravo pitati: nije li tome, dijelom, kriv egoizam prije braka? Kaže se, što je točno, da priroda ne oprašta. Egoizmom možemo sebe dovesti do one razine kada ćemo morati živjeti ono i onako kako smo za sebe odabrali.

Po Majci Mariji

*Bez molitve
što si?
Ništa!*

*Bez Boga
svoga uporišta:
ti si pjena iznad vala,
list na vjetru,
trun prašine,
pabulja na dlanu mala...*

*Po Majci Mariji
s nebeskih visina,
silazi nam snaga,
Spasitelja, Božjeg Sina.*

*Molitvom prošnje,
zabvale i udivljenja
rada se brabrost, smisao
i punina
svakodnevnoga življenja.*

Vinka TOKIĆ BUROLO

DIVLJENJE I POTPORA

I ovom prilikom želim iskazati svoje divljenje i podršku roditeljima koji se, ne štedeći sebe, velikodušno odlučuju za ljubav koja je otvorena životu. Sveti Ivan od Križa je rekao da duša koja hoda u ljubavi niti se sama umara niti umara drugoga. Stoga pozivam sve koji na bilo koji način mogu pomoći, da djelatno podrže takve obitelji materijalnom i moralnom podrškom. A to bi u vremenima stalnog demografskog pada, kakvo je nažalost i ovo naše, trebala biti prvenstvena briga.

*U Krku, na blagdan Svete Obitelji,
27. prosinca 2009.*

Iako su u Rijeci nazočni već od g. 1918., kad je grad spadao pod Italiju, članovi Družbe sv. Franje Saleškoga dolaze praktično među Hrvate 1. kolovoza 1922. Pozvao ih je zagrebački nadb. Antun Bauer (+1937.) i povjerio im upravu Nadbiskupskog zavoda za odgoj mladeži u Zagrebu. S vremenom grade salezijanci na Knežiji dom za mlade s kapelom Marije Pomoćnice. Okupljaju oko sebe suradnike, dobrotvore i Gospine pobožnike, a pokreću i *Glasnik Marije Pomoćnice*. Sve to pomoglo im je g. 1943. izgraditi prostranu crkvu, koja je domalo postala simbolom hrvatskih salezijanaca i glavno domovinsko svetište Marije Pomoćnice, i pronijelo njezinu slavu diljem hrvatskih prostranstava. Ondje su 18. prosinca i proslavili 150. obljetnicu od ustanovljenja svoje Družbe. Odakle im ta ljubav prema Gospi?

GOSPA KAO OBRANA

Budući da je Majka Otajstvenog tijela Kristova, bl. Djevica Marija svim je kršćanima pomoć i obrana protiv svih neprijatelja. Isusovi sljedbenici to su iskusili u samom početku, u vrijeme progona, pa je već u prvim stoljećima zazivaju *Pomoćnicom kršćana*. Taj je zaziv nakon pobjede kraj Lepanta g. 1571. Pio V. dao uvrstiti u Lauretanske litanije, a Pio VII. uveo je g. 1815. i blagdan pod tim imenom 24. svibnja. Salezijansko štovanje *Marije Pomoćnice* nadahnjuje se na pobožnosti njihova utemeljitelja. Sv. Ivan don Bosko (+1888.) stalno se sećao sna

u kojemu je vidio pred sobom gomilu nemirnih dječaka i čuo glas koji mu je naredivao neka im stane na čelo. Na primjedbu kako će to učiniti, glas mu je odgovorio da će mu dati učiteljicu, koja će ga naučiti mudrosti bez koje svaka mudrost postaje ludost. Zatim ga neki svijetli majčinski lik uzme za ruku i doda: "Budi ponizan, jak i odvažan: i te ćeš male vukove preobraziti u anđele." Don Bosko je to uvijek držao najvećim svoga poziva, a odatle je polazila i njegova ljubav prema Gospi, povjerenje da će nam pomoći ako budemo činili ono što želi njezin Sin. U Mariji je, dakle, vidio Pomoćnicu kršćana. Ona ga je potaknula da osnuje i Družbu, koja diljem svijeta okuplja i odgaja mladi naraštaj u pobožnosti prema njoj. Sa svojih 3000 djela i veličanstvenim svetištem Marije Pomoćnice, koje je dao podignuti u Torinu kao duhovno središte svih svojih aktivnosti, proveo je u djelo svoje životno načelo: "Bog želi proslaviti svoju Roditeljicu, zazivanu naslovom Pomoćnice."

DON BOSKOV RAZVOJNI PUT

U don Boskovu životu štovanje bl. Djevice Marije imalo je svoj razvojni put. U djetinjstvu upoznao je Gospu kao majku i učiteljicu, u doba svoga mladenaštva zanosila ga je njezina bezgrešnost, a u podmaklijim godinama prepoznao je u njoj osobitu Pomoćnicu. Kako se vidi iz svećevih spisa, bilo je to u skladu sa znakovima vremena u kojemu se onda nalazila Crkva u papinstvo kao i don Boskova družba koju je povjerio zaštiti Marije Pomoćnice. Po svojoj ulozi, Majka Gospodinova najbliža je svome Sinu. S njim je neraz-

dvojivo vezana tijekom čitavoga života. Pristankom na volju Božju za navještenja i svojom raspoloživošću na svadbi u Kani pokazala se osobitom Pomoćnicom kršćana, a svoj "pomoćnički udio" u spasenju ljudskog roda posebno je dala pod križem na Kalvariji. Osim toga, u najtežim trenucima Crkve i njezine

vidljive glave svojim čudesnim zahvatima pokazala je i s neba nastavila s još većim uspjehom svoje majčinsko poslanje i pomoćničku ulogu, što je započela već na zemlji. Tako je postala moćna posrednica, vjerna zagovornica i osobita pomoćnica narodu Božjemu.

DON BOSKOVA OSTAVŠTINA

Štovanje Marije kao Pomoćnice don Bosko ostavlja u baštinu i svojim duhovnim sinovima i kćerima. Već g. 1868. utemeljena je u Torinu i posebna udruga *štovatelja Marije Pomoćnice*, prenesena g. 1929. i u Zagreb. U nju su se upisivali pojedinci, obitelji i cijela društva, a svrha joj je bila štovanje Marije Pomoćnice, širenje pobožnosti prema njoj, savjestan kršćanski život, širenje katoličkog tiska, poticanje na revan kršćanski život, borba protiv psovke, pijanstva... Udruga djeluje i danas u manjim skupinama po župama, a Majka Isusova ostala im je uzor služenja Bogu i svjedočenja kršćanskog života.

Vjerni duhu svog utemeljitelja, don Boskovi duhovni sinovi i kćeri i danas revno šire štovanje Marije Pomoćnice. Njoj u čast posvećuju nove crkve i kapele, a svečanije slave i Gospine blagdane. Slavu Marije Pomoćnice promiču preko pobožnih udruga i pučkih misija, pisanom riječju i propovijedima, kroz sličice i medaljice, a vjernički puk rado ih sluša i slijedi njihov primjer. I u Zagrebu, i u Rijeci, i u Splitu, i u Mokošici, i u Žepču...

K. JOLIĆ

Bog svojih nikad ne ostavlja

Zove se *Maja*, a 50 joj je godina. Osoba je s invaliditetom od rođenja, ima cerebralnu paralizu. Stoga je u kolicima i čitav život ovisi o drugima.

- *Lako je dok su roditelji živi...*

- Da! Kroz djetinjstvo glavnu brigu o meni vodili su roditelji, koji su se trudili da mi bude kao i djeci bez poteškoća, što u ono vrijeme nije bilo lako. Kao i ostali, i ja sam pohađala u svoje vrijeme vrtić i školu, išla na ljetovanja i zimovanja. I nikad moji roditelji nisu pravili razliku između mene i sestre koja je mlađa od mene četiri godine, a to nisu dopuštali rodbini ni prijateljima.

- *Završili ste i srednju školu?*

- Da, u Zagrebu, i približila se Bogu!

- *Trebalo je zato otići u Zagreb ili u srednju školu?!*

- I jedno i drugo! Moja najbolja prijateljica i cimerica, koju sam odmiljala zvala Snješka, povela me sa sobom na studentski vjeronauk. Tamo sam upoznala fra Zvezdana, preko njega se približila Bogu, počela intenzivnije živjeti svoju vjeru i jednostavno se zaljubila u Franjevački red.

- *Koliko ste ostali u Zagrebu?*

- Četiri divne godine! Kroz to vrijeme završila sam srednju školu. Bila sam povezana s isusovcima, koji bi dolazili nedjeljom k meni i vodili me u dom, k prijateljici Mariji i na sv. misu. Mariju i danas posjećujem. Razgovaramo po

cijela popodneva i pijemo kavicu, to su trenuci za pamćenje... U Zagrebu sam tako stekla mnogo prijatelja, našla sebi duhovnog vođu o. Zvezdana i zavoljela hrvatsku metropolu.

- *A nakon Zagreba?*

- U Splitu sam. Brigu o meni nastavili su voditi moji roditelji, ali kratko. K nama je došla živjeti moja sestra sa svojom obitelji, da bi pomogla mojim roditeljima.

- *Roditeljima ili Vama?*

- Roditeljima, a njima više zbog mene. Bilo nas je previše u stanu od tek 60 kvadrata na četvrtom katu. No, naš narod kaže: Ako čeljad nije bijesna, kuća nije tijesna! Tako je bilo i s nama.

- *Kako spojiti kolica i četvrti kat?*

- To je bio moj najveći problem. Bilo je previše stuba. No, ljubav sve može! Tada mi je najviše pomogao moj zet, sestrin muž. Trebalo me nositi do četvrtoga kata. U Hrvatskoj je upravo bio

počeo rat. Uzbune su se u danu znale oglasiti tri do četiri puta. Sjećam se, jednog dana nosio me šest puta gore-dolje, i sve to kroz zafrkanciju i smijeh.

- *A kako bez Zagreba?*

- Ne, bez Zagreba život ne mogu zamisliti. Čak ni u ratno vrijeme nisam odustala od odlaska u Zagreb. Moji najbliži bili su protiv toga, ali ja sam bila odlučna. Sjela bih jednostavno na zrakoplov i otišla na seminar o. Zvezdana. Svakog ljeta nakon toga svratim malo k prijateljici Zdenki. Ona je oduvijek bila uza me, a s njom sam ušla i u Treći franjevački red. Provedemo koji tjedan skupa u molitvi. Zahvaljujući njoj i takvima nikad se nisam osjećala usamljena, bespomoćna ili drukčija.

- *Zar nema dobrih ljudi izvan Zagreba?*

- I te kako da ima! Nakon rata ljeti bih odlazila na Čiovo, gdje je bilo organizirano ljetovanje za osobe s invaliditetom. Ondje sam upoznala Željka, svoga najboljeg prijatelja. Bio je mlad, divna stasa i još divnije duše. Dolazio je k meni, vodio me vani, na pizzu, misu, izlete...

- *A Vaši roditelji?*

- Nekoliko godina nakon Domovinskog rata tata je umro. Mama je s vremenom slabijela pa je brigu o meni preuzela sestra, njezin suprug i njihove dvije kćerke. U tom razdoblju ostvario se moj san i san moje obitelji, a na tu nakanu izmolila sam dosta krunica: prodali smo stan i kupili kuću izvan grada. Otada mogu sama, bez ičije pomoći, izići u dvorište. Više nema stuba koje su mi za to bile počele predstavljati prepreku. Uto mi je preminula i mama. Bilo mi je veoma teško, ali se i toga puta ostvarila ona da Bog svojih nikad ne ostavlja. Brigu o meni preuzele su nećakinje, jer

sestra i zet nisu uspijevali zbog posla. Iako su one mlade i pune života, uče i studiraju, izlaze vani sa svojim društvom - uvijek sam im ja na prvom mjestu. I bez ikakvih poteškoća ili kakva prigovaranja one se uvijek prilagođuju meni.

- *Neki kažu kako mladi danas ne valjaju!*

- I te kako dobrih mladih ima! Moja nećakinja prošlog ljeta sa mnom je išla u Lurd, a to mi je bila velika želja. Gospa mi je Majka nad svim majkama, moja moćna zaštitnica, najbolja utjeha u teškim vremenima, posrednica kod Boga... Molim je, njoj se zavjetujem u pojedinim prigodama. Njezinu krunicu molim svakog dana. I Andeo Gospodnji i druge molitve, ali mi je krunica najdraža, zato što u njoj mogu pratiti s Marijom Isusov život, od trenutka utjelovljenja do proslave u nebu. Sve je sažeto u njoj, cijelo Evandjelje...

- *I u Lurdu?*

- Sedam dana vodila je o meni svu brigu. Trude se i inače svi skupa uskladiti svoje obveze da meni mogu biti na raspolaganju: sestra i zet na poslu, a nećakinje u školi i na fakultetu.

- *Imate li mobitel?*

- I računalo! Malo-pomalo naučila sam raditi s mobitelom i računalom te tako ponovno uspostavila vezu sa starim prijateljima po cijelom svijetu.

- *I to bez kolica!*

- Krenula sam u molitvenu zajednicu, u kojoj sam upoznala nove ljude s kojima volim provesti neko vrijeme.

- *Prijatelji puno znače?*

- Zajedno s molitvom oni su mi davali snagu, da se borim i da nakon 50 godina života s cerebralnom paralizom još uvijek na mom licu vlada osmijeh.

Kamenko J.

E, moj Ivane!

Doveli su mi ga da ga pričuvam.

Radosno sam to prihvatila. Odavno, naime, male djece nije bilo u mom domu. Čim je saznao za moj naum, Romeo je promrmljao:

- Mogla si se malo posvetiti mužu! Kad su djeca s nama, onda nemaš vremena. Sada, kad su djeca otišla na hodočašće i školovanje izvan kuće, sada kad bi mogla biti uza svoga muža, ti uzimaš tuđu djecu na čuvanje.

- Nemaju ga, jadni, kome ostaviti! - prosvjedujem.

- Samo ti čuvaj! Nemam ja ništa protiv! Pače, dobro je činiti dobro! No, volio bih znati kad će na mene doći red! Zlato moje, ljubomoran je!

Drago, veselo dijete bez problema uletjelo je u moj dom, kao da je oduvijek bilo s nama. Odmah je zauzeo stav borca istočnjačkih vještina pa s dva-tri snažna "fu" drmnuo u vrata. Zaletio se zatim k meni. Da mi Bog nije dao brzinu i spretnost, bila bih osjetila vrhove njegovih cipela.

- Da te bar htio! - prokomentirao je moj zločesti Romeo, kad sam mu, na kraju dana, to ispripravila.

Ivan je bio u svom svijetu. Prestala sam razmišljati što će biti s našim vratima, zidovima i namještajem. Bila sam u panici da sebi ne bi naudio, da se ne ozlijedi! Počela sam ga moliti, doslovno preklinjati, da prestane.

- Ivane, molim te, smiri se! Mama ti je ostavila doručak. Molim te, dođi jesti! Reagirao je tek kad sam rekla: "Mama ti

je ostavila ono što najviše voliš!" Zahvalila sam Bogu da sam konačno uspjela.

- Daj! - pružio je ruku.

- Najprije dođi u kuhinju, sjedni za stol!

- Prvo ti meni daj!

- Dođi, pa ću ti dati!

- Onda mi daj!

- Što ti najviše voliš?

- Bombone! - baš ono što je mama rekla da mu ne dajem.

- Daj mi bombone!

- Šalila sam se, nije ti mama ostavila!

- Ti si lažica! - odmah će mi u lice, kao da ja ne znam da sam lažica, pa smišljam kako bi bilo dobro da mu ipak dadem bombon, da dođe u kuhinju, izuje cipele i raskopča kaputić za početak.

- Donesi bombone! Hajde, daj mi! - baca se po meni, povlačeći me za ruku. Ulagujem mu se, ne bih li ga nekako pridobila i dovukla u kuhinju.

- Evo! - dajem mu jedan bombon.

- Daj! Daj još! - pružio je ruke. Brzinom svjetlosti našao se bombon u njegovim ustima.

- Nema više! Dala sam ti!

- Dala si mi samo jedan bombon, a rekla si bombone! - derao se na to i bacao po podu.

- Ivane, molim te, prestani. Jadna ti sam, kad susjedi čuju ovu galamu, što će misliti?! Toliko sam djece rodila i odgojila, i nikad nisam imala s njima problema. Mislila sam da znam s dječom, a sad, evo me, ne znam što ću ni kako ću.

Počinjem diplomatski:

- Ivane, dušo moja! Što hoćeš da ti dadem? Nemam više bombona. Jedva sam onaj jedan sačuvala! Sve ih je Romeo smazao. Otkad ne radi, pojede

sve do čega dode... Idemo, što hoćeš da ti dadem... - nudim sve, ne bi li se na nešto zalijepio, a on postaje sve gori i razdražljiviji, sve dok nije ruknulo među nas jedno strašno:

- Dosta!

Zastali smo i ja i Ivan. Romeo je stajao iznad nas. Najprije je ukorio mene:

- Ulaguješ mu se kao Hrvatska Europskoj Uniji!

A zatim se odrešito obratio Ivanu:

- Diži se s poda!

Ivan je odmah poslušao. Svukao je kaputić, izuo cipele, a zatim sjeo za stol. Kad se počeo mrdati da neće jesti, smao što ga je Romeo pogledao, uzeo je žlicu i počeo jesti. Kad sam to ispri-povjerala njegovoj majci, nije mogla vj-rovati, jer su ga oni kod kuće još pitali. Kad smo poslije nekoliko dana došli k Ivanu, s vrata nam je odmah potrčao u susret. Raširila sam ruke, a on se bacio pravo - na Romea. Zastao mi je dah. Kako to, kad sam ga ja mazila i pazila, davala mu i nutkala ga, a Romeo se držao strogo...?! Od muke jedva sam razabrala kako njegova majka govori da Ivan stalno spominje Roema i moli je da ga ponovno dovede k njemu.

- Kako ti to uspijeva?! - pitala sam Romea.

- Kako sam pametan! Ne kao ti i naša draga Hrvatska - sve nudi, sve daji, pa misliš da će te netko poštivati zato što si takva.

Zahvaljujem nebeskoj Majci što me preko malog Ivana poučila da moje ulagivanje ne vodi ničemu.

- E, moj Ivane, bilo bi dobro da te češće imam pred očima! Naučila bih više držati do sebe i do drugih, a onda bi i mene drugi oko mene više cijenili! Ali, čovjek uči dok je živ...

R. T.

Svjetlo svijeta ili grad na gori

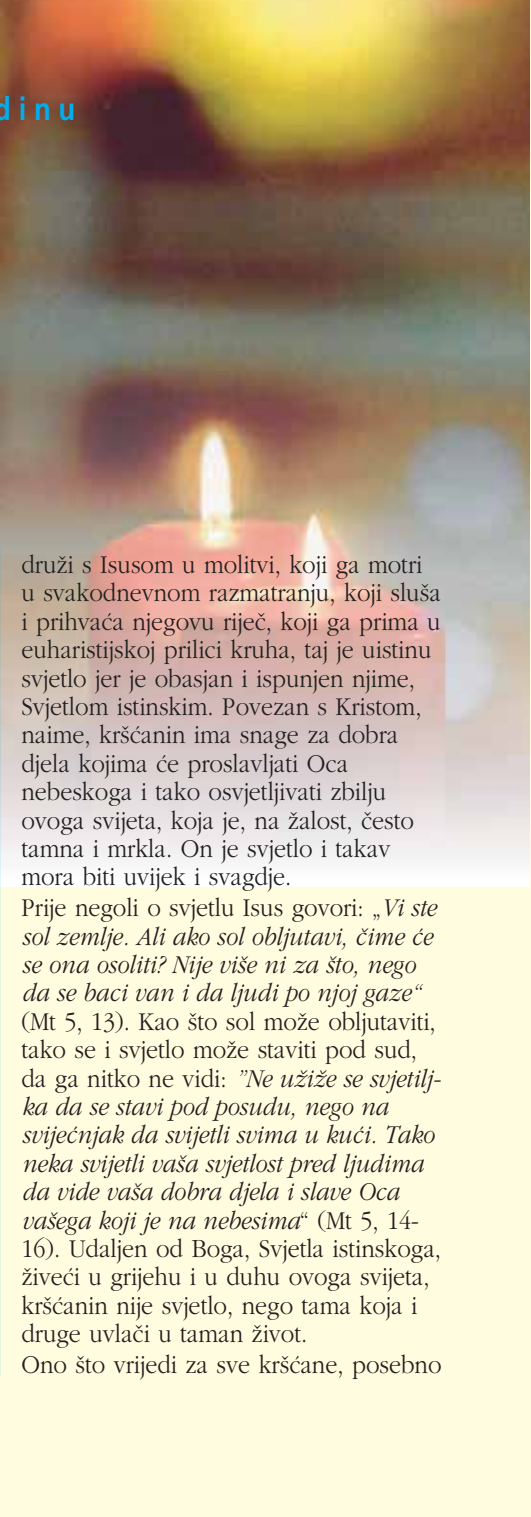
Četrdeseti dan po Božiću spominjemo se prikazanja Isusa u hramu (Lk 2, 21-39). Mariju i Josipa ondje je susreo starac Šimun i, primivši dijete, izrekao hvalospjev Bogu, koji se svaku večer u časoslovu moli prije noćnog poćinka: „*Sad otpuštaš slugu svojega, Gospodaru, po riječi svojoj, u miru! Ta vidješe oči moje spasenje tvoje, koje si pripravio pred licem svih naroda: svjetlost na prosvjetljenje naroda, slavu puka svoga izraelskoga*” (Lk 2, 30-32).

Šimun govori da je Isus svjetlost na prosvjetljenje naroda. Isus će taj naziv za sebe koristiti u svom javnom djelovanju: „*Ja sam svjetlost svijeta; tko ide za mnom, neće hoditi u tami, nego će imati svjetlost života*“ (Iv 8, 12).

Nazivajući sebe svjetlošću, Isus hoće reći da on donosi svjetlo u tamu ljudi. Gdje je on, ondje svijet postaje svjetliji, jasniji, vedriji, istinski. Tko susreće Krista, taj ne hodi u tami, ne može biti bez orijentacije, zna kamo i kuda ide. Isus kazuje i pokazuje ljudima put u sretan, istinski život.

I UČENICI SU SVJETLO

Isus ne govori samo za sebe da je svjetlo, nego i svoje ućenike poziva da to budu: „*Vi ste svjetlost svijeta* (Mt 5, 14). Ne govori da trebaju postati svjetlost, nego da oni to već *jesu*. Onaj koji se

druži s Isusom u molitvi, koji ga motri u svakodnevnom razmatranju, koji sluša i prihvaća njegovu riječ, koji ga prima u euharistijskoj prilici kruha, taj je uistinu svjetlo jer je obasan i ispunjen njime, Svjetlom istinskim. Povezan s Kristom, naime, kršćanin ima snage za dobra djela kojima će proslavljati Oca nebeskoga i tako osvjetljivati zbilju ovoga svijeta, koja je, na žalost, često tamna i mrkla. On je svjetlo i takav mora biti uvijek i svagdje.

Prije negoli o svjetlu Isus govori: „*Vi ste sol zemlje. Ali ako sol obljutavi, čime će se ona osoliti? Nije više ni za što, nego da se baci van i da ljudi po njoj gaze*“ (Mt 5, 13). Kao što sol može obljutaviti, tako se i svjetlo može staviti pod sud, da ga nitko ne vidi: „*Ne užiže se svjetiljka da se stavi pod posudu, nego na svijećnjak da svijetli svima u kući. Tako neka svijetli vaša svjetlost pred ljudima da vide vaša dobra djela i slave Oca vašega koji je na nebesima*“ (Mt 5, 14-16). Udaljen od Boga, Svjetla istinskoga, živeći u grijehu i u duhu ovoga svijeta, kršćanin nije svjetlo, nego tama koja i druge uvlači u taman život. Ono što vrijedi za sve kršćane, posebno

vrijedi za svećenika. On po službi svetoga reda „postaje vidljiva nazočnost Krista kao Glave Crkve u zajednici vjernika“ (KKC, 1549). Dakle, mora biti istinsko svjetlo u današnjem svijetu, svjetlo koje čini vidljivim Isusa Krista. To ne znači da je zaštićen od ljudskih slabosti, od pogrešaka i grijeha. On je čovjek kao i svi drugi ljudi, ograničen kao i svako drugo stvorenje.

NE MOŽE SE SAKRITI

Isus upozorava da je život kršćanina kao grad na gori koji se ne može sakriti: *„Ne može se sakriti grad što leži na gori“* (Mt 5, 14). Time potiče učenike da bdiju nad svojim životom. Kršćaninu, naime, ne smije biti svejedno kako živi, a još manje svećeniku! On je više negoli drugi vjernici izložen pogledima drugih, uistinu je kao grad na gori koji se ne može sakriti. Zato je važno da bude čovjek molitve i pokore, uzorna ponašanja, krepostan, čestit i istinoljubiv, pravedan i blag. Jednom riječju, mora se truditi biti svet!

Upravo stoga papa Benedikt XI. pred svećenike stavlja lik sv. Ivana Marije Vinneya, za kojega kaže da je svoje župljane poučavao najprije svjedočanstvom života: „Na njegovu su primjeru vjernici učili moliti.“ Bio je svjestan da njegovi župljani gledaju kako on živi svoju vjeru, svoje svećeništvo. Zato se cijelim svojim bićem trudio biti svećenik po mjeri Kristovoj.

„I današnjem svijetu, kao i u teškim vremenima u kojima je živio Arški župnik, potrebno je da se svećenici u svom životu i djelovanju ističu odlučnim svjedočenjem evanđelja. S pravom primjećuje Pavao VI.: ‘Suvremeni čovjek

radije sluša svjedoke negoli učitelje, i ako sluša učitelje, čini to jer su svjedoci“, upozorava Benedikt XVI. i priznaje kako „ima, na žalost, također žaljenja vrijednih situacija, u kojima sama Crkva trpi zbog nevjernosti nekih svojih službenika. Razlog je to zbog kojeg se svijet sablažnjava i okreće leđa Crkvi.“

MOLITI ZA SVOJE SVEĆENIKE

Zbog svećenika koji nisu svjetlost svijeta ne bismo smjeli odbaciti svećeništvo ni svećenstvo kao takvo, a niti Crkvu. Sjetimo se sv. Franje Asiškoga koji je ljubio ruke grešna svećenika ističući da po njima Krist postaje prisutan na našim oltarima. Nadalje, kršćanin ne samo da ne bi smio odbaciti toga ni takva svećenika, nego, naprotiv, morao bi moliti za njega, preporučiti ga milosrđu Božjem, da ga Gospodin, koji ga je pozvao, učini svjetlom svijeta. Od našeg odbacivanja svećenika nikome neće biti koristi, a naše molitve mogle bi ga učiniti drukčijim. Ta Bogu je sve moguće!

Važno je da svaki vjernik bude svjestan svoje odgovornosti za Crkvu i u Crkvi. Lako je stajati sa strane i upirati prstom u pojedine svećenike, kritizirati ih i ogovarati. Istinski vjernik ne čini tako. On nije sa strane, nego je u Crkvi, dio nje, ud tijela, kako kaže sv. Pavao (usp. 1 Kor 12, 12-30). Stoga će pravi vjernik moliti za svoju Crkvu, posebno za njezine svećenike, a također će ih znati u pojedinim trenucima upozoriti i bratski opomenuti (usp. Mt 18, 15-17) da budu, poput Arškog župnika, pravi pastiri stada Kristova, gradovi na gori koje svi vide i kojima svijetle dobrim djelima i slave Oca nebeskoga.

Kristian STIPANOVIĆ

Krist - središte nauka o Mariji

Značajno je ustvrditi da je doba koje je prethodilo događaju II. vatikanskog sabora, u Hrvatskoj, i ponajviše u teološkoj izoliranosti, kardinal Stepinac svoj nauk o Majci Božjoj utemeljio na osobi Bogočovjeka Isusa Krista. Naime, sve govorenje o njoj utemeljio je na njezinoj osobi i ulozi koja joj je bila namijenjena u događaju Kristova otkupljenja, u kojemu ona nije bila neka pasivna osoba, nego je svjesno, dragovoljno i samoprijegorno, dala svoj doprinos djelu spasenja.

POTKRIJEPLJENA TVRDNJA

Ovu tvrdnju zasnivam na riječima: "Marija se ne može odijeliti od kršćanstva. Krist je središte kršćanstva. A Isus

Krist ... živi u Mariji. Stoga je kroz sva vremena problem Krista bio problem Marije i obratno... Ona je Bogorodica, Majka Spasiteljeva. Stoga mi Marije ne pomišljamo odijeljene od Isusa Krista... A po Isusu, ona je najuže povezana s čovječanstvom... Kao što je Isus Krist glava sviju otkupljenih, cijelog čovječanstva, tako je i Marija, kao Majka Isusova i naša zajednička Majka" (usp. članak *Jubilej Majke Božje Bistričke*, u *Katolički list*, br. 28/1935., str. 341-344.) Upravo radi uloge koja je Bogorodici bila namijenjena u spasenju ljudskoga roda, kardinal Stepinac je promatra najtješnje sjedinjenu uz osobu Isusa Krista, a odatle u središtu kršćanskog života. To njegovo uvjerenje potkrepljuju riječi: "Gdje se iskreno časti Mati Božja, tu će biti Isus, Bog i Spasitelj naš" (*Propovijedi za sve blagdane Blažene Djevice Marije*, Zagreb 1960., str. 1). Znakovit je u tom vidu i ovaj njegov poticaj: "Tamo, gdje cvate prava pobožnost prema Majci Božjoj, možemo

Molitva bl. Alojziju za milost

Gospodine, Bože naš, ti si bl. Alojziju Stepincu dao milost čvrsto vjerovati u Isusa Krista i spremnost trpjeti za njega sve do mučeničke smrti. Pomozi nam slijediti njegov primjer i njegov nauk da bismo ljubili Krista kako ga je on ljubio i služiti Crkvi kako joj je on služio sve do darivanja vlastitog života za nju. Njegova živa vjera u Isusa Krista i postojana ljubav prema Crkvi neka nas učvrste u borbama života na putu vječnoga spasenja. (Po njegovu zagovoru udijeli mi milost...) Po Kristu Gospodinu našem. Amen.

Milosti primljene po zagovoru
bl. Alojzija javite na adresu:
Vicepostulatura bl. Alojzija
Kaptol 31
10000 Zagreb

biti sigurni i o čistoći vjere Kristove" (*Marija Posrednica Milosti - propovijedi na Lauretanske litanije i starozavjetne teme u kojima se nazire lik Majke Božje*, Zagreb 1961., str. 119). Sličnu misao nalazimo i u pismu koje je kao krašički sužanj napisao, 1. siječnja 1958., župniku Josipu Vranekoviću o uređenju oltara Majke Božje Lurdske u kapeli sv. Ivana u Krašiću: "Gdje je štovanje Bogorođice prošlo srca i duše vjernika, tu nema straha, da bi taj puk otpao od jedinstva svete Crkve i svete vjere katoličke."

NEMA BRŽEG PUTA

Kao dokaz tog njegova nauka donosim i misao: "Nema bržega puta doći k Isusu, k Bogu, negoli po Mariji, a doći k Bogu, znači doći k izvoru svoje sreće" (*Pismo časnoj sestri V. Šimecki*, Krašić, 17. veljače 1952.). Istog su značenja i ove njegove riječi: "Što budemo više ljubili, iskreno i pobožno častili Majku Božju, i više živjeli po Mariji, to će više Krist biti, živjeti i rasti u nama" (*Propovijed prigodom hodočašća grada Zagreba u Mariju Bistricu* u srpnju 1942., u *Katolički list*, br. 29/1942., str. 337-338).

Naime, za njega je čašćenje Majke Božje bitno vezano uz osobu Isusa Krista, koji je, umirući, svojim vjernicima izručio svoju Majku (Iv 19, 26-27), ne da bi riješio njezino socijalno zbrinjavanje, nego da bi se zajednica vjerujućih u njega osjećala obiteljskom zajednicom, zajednicom otkupljenih, upravo njezinom majčinskom nazočnošću, ljubavlju i pomoći.

Juraj BATELJA

(*Marija u životu i u djelima kardinala Alojzija Stepinca u Marijin lik danas*, KS i HMI, Zagreb 1997., str. 128-129)

Bolest i trpljenje - škola nade

Crkva posvećuje posebnu skrb i o bolesnicima. Stoga je papa Benedikt XVI. uputio i ove godine prigodnu poruku za Svjetski dan bolesnika, liturgijski spomen bl. Djevice Marije Lurdske, 11. veljače 2010. Riječi i misli iz nje iskoristili smo i ovdje predlažemo kao kratka razmatranja za uvode u pojedina otajstva krunice.

1. KRŠTENJE NA RIJECI JORDANU

Kad se krstio sav narod, krstio se i Isus. I dok se molio, rastvori se nebo, side na nj Dub Sveti u tjelesnom obličju, poput goluba, a glas se s neba zaori: "Ti si Sin moj, Ljubljeni! U tebi mi sva milina!" (Lk 3, 21-22)

U sadašnjem povijesno-kulturnom trenutku zamjećuje se potreba za pozornom i kapilarnom prisutnošću Crkve pored bolesnika, kao i prisutnost u društvu koja je kadra prenijeti na djelotvoran način evandeoske vrijednosti u cilju zaštite ljudskoga života, od njegova začeca pa do naravne smrti.

Dok razmatramo o Isusovu krštenju na Jordanu, po Marijinu zagovoru molimo da čovjek našeg vremena shvati da ne ozdravlja izbjegavanje trpljenja i boli, nego sposobnost prihvaćanja nevolje i sazrijevanja u njoj, nalaženje smisla po sjedinjenju s Kristom, koji je patnje podnosio s ljubavlju.

Očenaš, 10 Zdravomarija i Slavaocu...

2. OBJAVLJENJE NA SVADBI U KANI

Teći dan bijaše svadba u Kani Galilejskoj. Bila ondje i Isusova majka. Na svadbu bijaše pozvan i Isus i njegovi učenici. Kad ponesla vina, Isusu će njegova majka: "Vina nemaju." (Iv 2, 1-3) Zadaću je Crkve skrbiti za one koji trpe: "Otac je poslao Krista 'naviještati Radosnu vijest siromasima, ...ozdravljati one koji su skršena srca' (Lk 4,18), 'tražiti i spasiti ono što je izgubljeno' (Lk 19,10); na sličan način Crkva okružuje ljubavlju sve koji su pogođeni ljudskom slabošću, štoviše, u siromasima i patnicima prepoznaje sliku svojega siromašnog i patničkog Utemeljitelja te se trsi ukloniti njihovu nevolju i nastoji u njima služiti Kristu" (*Lumen gentium*, 8).

Dok razmatramo kako se Isus na svadbi u Kani objavio, po Marijinu zagovoru molimo za svećenike, znak i oruđe Kristova suosjećanja, da se ne štede u skrbi i pružanju utjehe osobama koje trpe, jer vrijeme provedeno uz njih rađa plodovima milosti za sve ostale dimenzije pastorala.

Očenaš, 10 Zdravomarija i Slavaocu...

3. NAVJEŠTAJ KRALJEVSTVA

A pošto Ivan bijaše predan, otide Isus u Galileju. Propovijedao je evanđelje Božje: "Ispunilo se vrijeme, približilo se kraljevstvo Božje! Obratite se i vjerujte evanđelju!" (Mk 1, 14-15)

Na završetku II. vatikanskog sabora saborski oci uputili su Poruku siromasima, bolesnima i svima onima koji trpe: "Vi svi koji teže osjećate teret križa... vi koji plaćete... vi neznani patnici, budite hrabri: vi ste miljenici Božjega kraljevstva, kraljevstva nade,

sreće i života; vi ste braća trpećeg Krista; i s njim, ako to želite, vi spašavate svijet!” (*Ench. Vat.*, I, n. 523, str. 313).

Dok razmatramo kako je Isus kraljevstvo Božje navijestio i na obraćenje nas pozvao, zahvalimo Bogu na osobama koje služe bolesnima i onima koji trpe, čineći da apostolat Božjeg milosrđa, u koji su uključeni, odgovara uvijek sve bolje na nove zahtjeve.

Očenaš, 10 Zdravomarija i Slavaocu...

4. PREOBRAŽENJE NA GORI

I začu se glas iz oblaka: "Ovo je Sin moj, Ljubljeni moj, koga sam odabrao! Njega slušajte! Kad to čuše učenici, padoše ničice i silno se prestrašiše. Isus im se približi, dotače ih se i reče: "Ustanite i nemojte se bojati!" (Mt 17, 5-7)

“Ljudsko trpljenje dostiglo je svoj vrhunac u Kristovoj muc. Istodobno ono je ušlo u potpuno novu dimenziju i u novi red: vezano je uz ljubav..., uz onu ljubav koja stvara dobro, koja izvlači dobro također iz zla preko trpljenja, kao što je najviše dobro otkupljenja svijeta poteklo od Kristova križa i neprestano iz njega izvire. Kristov je križ postao izvor, iz kojeg izviru rijeke žive vode” (*Spasonosno trpljenje*, 18).

Dok razmatramo kako se Isus na gori preobrazio i svoju nam slavu darovao, po Marijinu zagovoru molimo da možemo shvatiti da, Božjom milošću koju se prihvaća i živi u svakodnevnom životu, iskustvo bolesti i trpljenja može postati škola nade.

Očenaš, 10 Zdravomarija i Slavaocu...

5. USTANOVLJENJE EUHARISTIJE

I uze kruh, zahvali, razlomi i dade im govoreći: "Ovo je tijelo moje koje se za vas predaje. Ovo činite meni na spomen." Tako i čašu, pošto večeraše, govoreći: "Ova čaša novi je Savez u mojoj krvi koja se za vas proljeva." (Lk 22, 19-20)

Gospodin Isus na Posljednjoj večeri, prije nego će se vratiti Ocu, prigruo se da opere noge apostolima, anticipirajući najviši čin ljubavi na križu. Tom je gestom pozvao svoje učenike da uđu u istu njegovu logiku ljubavi koja se daje osobito najmanjima i najpotrebitijima (usp. Iv 13, 12-17). Slijedeći njegov primjer, svaki je kršćanin pozvan u vlastitom životu provoditi u djelo prisposobu o dobrom Samaritancu, koji, prolazeći pored nekog čovjeka kojeg su razbojnici ostavili polumrta uz put, vidje ga, sažali se i pobrinu se za njega.

Dok razmatramo kako nam se Isus u euharistiji darovao, po Marijinu zagovoru molimo da se, sudjelujući u euharistijskom slavlju i sami ispunjamo nadahnućem i snagom kako bismo se još revnije prigibali nad rane tijela i duše tolike naše braće i sestara koje susrećemo.

Očenaš, 10 Zdravomarija i Slavaocu...

KAJO

Svjetlo na prosvjetljenje naroda

Na Svijećnicu slavimo prikazanje u Hramu vječnoga Svjetla koje je donijela Marija na svojim rukama da ga prikaže Gospodinu, a prihvatio ga je starac Šimun, pravedan i pobožan, koji je očekivao utjehu Izraelovu; kojemu je Duh Sveti objavio da neće vidjeti smrti dok ne vidi Mesiju Gospodnjega. Držeći ga na svojim rukama, zahvaljuje Gospodinu što vidi onoga koji će biti spasenje svih naroda i "svjetlo da rasvijetli pogane i slavu naroda tvoga Izraela" (Lk 2, 32). To Svjetlo došlo je po Mariji na svijet pa sv. Ćiril Aleksandrijski kliče: "Pozdravljamo te, Marijo Bogorodice, po kojoj na svijet dođe pravo svjetlo...; po kojoj je došlo pravo svjetlo onima koji sjedahu u tminama i sjeni smrtnoj - svjetlo istinito, koje obasjava svakog čovjeka koji dolazi na ovaj svijet" (*Pobvala Mariji Bogorodici*):

Duboko ponizna, Marija je sjedinjavala žrtvu sa žrtvom Sina, znajući da joj treba rasti u svjetlu te Žrtve i nju trajno prinostiti Trojstvenome Bogu, čiji joj se Jedinorođeni Sin predao da ga osposobi za Žrtvu Svijeta.

Marijina će duša tu Svjetlost širiti, njome obasjavati sav svemir i zemlju, dok će osjećati onu bol koju joj Šimun proreče: "A tebi će samoj mač

probosti dušu - da bi se otkrile misli mnogih srdaca" (Lk 2, 35).

U hramu im se pridružila i proročica Ana i hvalila Boga, govoreći svima o Djetetu kao otkupitelju Jeruzalema.

A to Dijete bit će Otkupitelj ne samo Jeruzalema nego svega svijeta.

Marija će sve jače spoznavati svoju žrtvu suradnice u otkupljenju i rasti u svjetlu te Žrtve. I to svjetlo širit će se sve više i svojim zrakama - preko Sina - obasjavat će sav svijet. To svjetlo nije naravnoga nego vrhunarnavnoga reda. Ono uništava tamu, otimlje od mračnih bezdana, u duši širi mir, milinu i radost. To je sunce koje nema zalaza. To je sveti grad-Jeruzalem "sa slavom Božjom u sebi. Njegov sjaj bijaše sličan dragom kamenu, prozirnog kamenu jaspisu..." (Otk 21, 11).

U duši je svjetlo kad je u jedinstvu s Bogom. Jer Bog je sjaj. I trebamo ga čuvati od djela tame koja nasrće na dušu. Moramo se moliti i utjecati Duhu Svetome da on podržava i čuva taj sjaj u našoj duši te bude odraz Božji, s ljepotom božanskog života u duši.

S Marijinom žrtvom sjedinimo i svoju. Kako nam je potrebna snaga te Žrtve u našim nevoljama, odricanjima, trpljenjima, mučenjima. Po sebi nismo sposobni podnijeti ni lakše žrtve i odricanja, ali ćemo to moći ako se sjedinimo s tom velikom žrtvom svijeta - Marijinom i Kristovom. Ne znamo što nas sve u životu čeka, ali ako smo trajno povezani s tim vječnim izvorima, možemo biti mirni i sigurni za svoju sadašnjost i budućnost. I za svoju vječnost.

S. Marija OD PRESV. SRCA

Kraljici mira

*Kraljice mira
dane naših nemira
ispuni
milotom svoga zagrljaja
i krunu od zvijezda
nebeskog sjaja
položi na svoj narod
hrvatski
koji te voli
tebi se moli
patijom cjelina
u srcu ti prebiva
dušu ti dariva
tvoj zagovor prosti
Domovinu ti prinosi
na dlan ti je polaže*

*Kraljice mira
ti puna milosti
slabosti naše oprosti
po svojoj dobroti
ti nas osnaži
živiljenju našem
smisao podaj
ljubavlju nas ispuni
svjetlošću obasjaj
sve nas Majko
dovedi u Raj*

Roza BRKUŠIĆ - Hrvoslava

Svjetlo u tami

Oko Nove godine trebala sam posjetiti jednu staricu u središtu grada. U njezinu stanu mračno je i hladno. Zato gori plin i isparava vodu, da bude toplije. Ostavljena je i od svih zaboravljena. Na stolu ima mnogo svetih slika i gori svijeća, a ona prebire zrnca krunice i ne čuje da je netko ušao u stan. Kad čovjek između svijetlećih reklama dođe k njoj, ne može vjerovati da netko može živjeti u toj jazbini. No, ona očito nije sama. S njom je njezina mama, kako s ljubavlju oslovljava bl. Djevicu Mariju. S njom su i njezini prijatelji anđeli. Moli Gospodina da joj podari još dvije godine života, da bi mogla moliti za bolesne, nemoćne, bezbožne, izgubljene duše, za mir u domovini, za duhovno obogaćenje naših Hrvata. Triput tjedno posti za obraćenje grešnika. Upravo je završila molitvu krunice.

Kako smo sretni da postoje takve duše, koje ne mare za udoban život, nego se mole sam za širenje kraljevstva u našoj bolesnoj domovini.

- Je li Vam dosadno u ovoj samoći?

- Ma, kako bi mi bilo dosadno?! Ja stalno razgovaram sa svojom Majkom, prebirem zrnca krunice i kao da sam s njom u štalici s malim Isusom i svetim Josipom...

Od tolika siromaštva nisam vidjela ništa, osim mira i radosti. Trošna vlažna sobica ispunila se svjetlošću. I srce mi je gorjelo, kao nekoć ono dvojici učenika kojima se Isus pridružio na putu u Emaus.

Ana VRČEK

Skulptura Gospe Osječke

U Osijeku je 3. prosinca predstavljena brončana skulptura Gospe Osječke, rad akad. kipara J. Poljana, koja bi mogla postati suvenir Osijeka. Bilo je to u povodu 200. obljetnice slobodnoga i kraljevskoga grada Osijeka. (GK)

Blagoslovljene orgulje

Nadb. M. Srakić predvodio je 12. prosinca u crkvi Gospe Fatimske - Majke povratnika u Borovu naselju u Vukovaru euharistijsko slavlje i blagoslovio obnovljene orgulje, nakon Đakova i Osijeka, treće po veličini u Slavoniji. (IKA)

Hodočašće u Voćin

U povodu 18. obljetnice ubojstva 45 civila i uništenja crkve, 13. prosinca održan je u Voćinu spomen na njegove žrtve. Euharistijsko slavlje predvodio je biskup A. Škvorčević, a hodočastili su i hrvatski branitelji te predstavnici hrvatske vojske i policije. (IKA)

Kod Gospe od Brze pomoći

Pod geslom "Pomoćnice sv. Oca, biskupa i svećenika, pohiti da nam pomogneš!", u brodskom svetištu Gospe od Brze pomoći proslavljen je 8. siječnja blagdan Naslovnice svetišta. Glavno slavlje predvodio je nekadašnji kapelan nadb. M. Srakić, kojemu je župnik I. Lenić čestitao 50 godina svećeništva i 20 godina biskupske službe. Trodnevnu duhovnu obnovu pred blagdan predvodio je D. Tomašević. (IKA)

Salezijanski jubilej

U crkvi Marije Pomoćnice na Knežiji u Zagrebu 18. prosinca upriličena je proslava 150. obljetnice Salezijanske družbe. Misno slavlje, za kojega je obavljena obnova zavjeta i primanje sedmorice kandidata u prednovicijatu, predvodio je provincijal don I. Marijanović. (IKA)

ZA DOMOVINU

U ime Marijine legije, Društva "Hrvatska žena" i Hrvatskog pokreta za život i obitelj molitvena skupina u svetištu Majke Božje na Kamenitim vratima u Zagrebu svakog petka u 10 sati moli krunicu za hrvatski narod i Domovinu, a posebno za slobodu uhićenih branitelja.

U znaku 800. obljetnice

Kardinal J. Bozanić predvodio je 20. prosinca euharistijsko slavlje u marija-bistričkom svetištu u povodu 800. obljetnice spomena Marije Bistrice. Pri kraju slavlja N. Pintarić predstavio je medaljicu *Majka Božja Bistrička* koja s jedne strane ima lik Gospe Bistričke s hrvatskim grbom i s druge grbom kardinala J. Bozanića, a rad je akad. kipara D. Mataušića. Uvećan odljev kardinal je predao župniku kao dar svetištu. (IKA)

Iz Schönstattskog pokreta

Moje srce - Tvoje svetište geslo je Hrvatske schönstattske obitelji (HSO) koje je glavno vodstvo izabralo za 2010. godinu i uza nj predložilo prikladnu molitvu za svaki dan. Inače je početkom godine 2009. vodstvo pozvalo sve članove na post o kruhu i vodi petkom s nakanom za zvanja za sve grane HSO sve do 100. obljetnice svećeničkog ređenja njihova utemeljitelja J. Kentenicha, 8. srpnja 2010. Pitanje suradnika i duhovnih zvanja, naime, od životne je važnosti za taj pokret. Nakon što je otvoreno prvo Hrvatsko schönstattsko svetište u Maloj Subotici, schönstattovce čeka izrada sanitarnog čvora, dvorane za hodočasnike, sakristije, ispovjedaonice, parkirališta... (PS)

Zatvorena bistrička izložba

Multimedijalna izložba "800 slika Marije Bistrice" u Zagrebu zatvorena je 19.

prosinca. Bilo je to u znaku predstavljanja 801. slike, nastale 11. prosinca u radionici koja je imala svrhu stvaranje djela nakon što je izložba postavljena. Poslije Zagreba bit će predstavljena u gradovima i mjestima posebno povezanim s Marijom Bisticom, a onda se uputi i u iseljeništvu. (IKA)

Žive jaslice u Aljmašu

Kulturno umjetničko društvo "Aljmaš" organiziralo je održavanje „Živih jaslica“, 24. i 26. prosinca te 6. siječnja u Aljmašu. Postava je bila u ozračju antičkog Betlehema, oslikana originalnim kulisama, te prikazanog kostimima antičkih Židova, Grka i Rimljana. (IKA)

Pomoć Fonda Gospe Sinjske

U skladu sa sredstvima kojima raspolaže, *Fond Gospe Sinjske* u akad. godini 2009/10. dodjeljuje pomoć 41 studentu slabijega imovinskog stanja. Budući da je zaprimio 110 molbi, nada se darežljivosti dobrih ljudi kako bi ubuduće mogao pomagati još više studenata. Zajedno sa sedmero studenata iz BiH, ove godine 48 prima pomoć. Obavijesti o djelovanju Fonda mogu se pratiti na stranici svetišta Gospe Sinjske www.gospa-sinjska.hr. (IKA)

Ne znači priznanje Međugorja

U Međugorju je za Novu godinu boravilo više od deset tisuća hodočasnika, uglavnom mladih, iz cijeloga svijeta. Nakon zahvalnice koju je predvodio fra S. Kraljević, zajednica *Cenacolo* je uprizorila žive jaslice. Klanjanje Presvetom predvodio je fra M. Šteko, a misu u

23,15 bečki nadb. kardinal Ch. Schönborn. On je boravio u Međugorju od 28. prosinca do 2. siječnja i za medije, između ostaloga, rekao: „Međugorje poznajem već mnogo godina, ne osobno jer još nikada nisam bio ovdje, ali u našoj biskupiji i mnogo šire od nje doživljam plodove Međugorja. Uvijek sam govorio jedno te isto, ono što Isus kaže u Evandelju: stablo se po plodovima prepoznaje. Kada kod nas vidim plodove Međugorja, mogu reći da je stablo sigurno dobro.“ Biskup R. Perić oglosio se tim povodom izjavom kojom želi „upoznati vjerničku javnost da dolazak i javni nastup kardinala Christoph Schönborna ne znači nikakvo priznanje autentičnosti ‘ukazanja’ vezanih za Međugorje“ i žali što je „kardinal ovim svojim dolaskom, nastupom i izjavama, sadašnjim patnjama ove mjesne Crkve dodao nove, koje ne pridonose njeznu tako potrebnu miru i jedinstvu“. (IKA)

Bračni parovi u Mariji Bistrici

Misnim slavljem u crkvi Bezgrešnog Srca Marijina na Jordanovcu u Zagrebu, koje je predvodio biskup V. Požaić, završio je 9. siječnja godišnji sabor i duhovna obnova Hrvatske zajednice bračnih susreta. Ujedno je najavljen trodnevni studijski skup 14 europskih nacionalnih timova i europskog vodstva Bračnih susreta od 27. do 30. svibnja u Mariji Bistrici. Europsko vijeće posjetit će ondje 29. svibnja kardinal J. Bozanić i predvoditi misno slavlje na kojem će sudjelovati i "vikendaši" iz cijele Hrvatske. (IKA)

Suradnja svećenika i laika

U nizu tribina "Jedinstvo u različitosti" 14. siječnja u Zagrebu predstavila se Marijina legija - Regija Zagreb, a tema je bila "Suradnja svećenika i laika legionara". Govorili su A. Brkić, s. Barbara, K. Kefelja, B. Ipša i S. Vitković. (IKA)

Darivanje s ljubavlju ne osiromašuje darovatelja.

Da bratstvo i jedinstvo ne bi bili iluzija, morali bismo imati - zajedničkog Oca.

Bog u susretu s obraćenicima postane - "zaboravljiv".

Kad čovjek izgubi dušu postane leš, a od lešine se - okreću glave.

Dah unutarnje ljepote uvijek je u nedostiživoj prednosti pred kozmetičkim sredstvima.

Ne treba u pustinji ni oblačiti devinu kožu, ali sve krivo u nama moramo - izravnati.

Nedjeljna Euharistija oaza je u kojoj čekamo izgubljene duše da nas - dostignu.

Prava je hrabrost goloruk biti spreman na - podvige.

Danas zajedno propadamo, jer se zajedno - ne spašavamo.

Kozmetika je uvijek - nadomjestak.

Dobronamjeran i iskren ljudski govor čuje se i - nakon smrti govornika.

Nitko nije tako ponizio graditelje kula kojih bi vrhovi probili i prošli nebo, kao - sićušan atom.

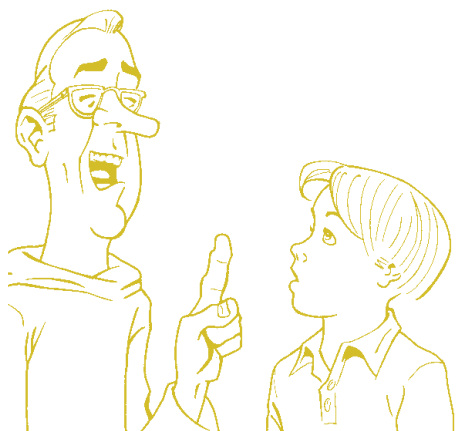
Kad mnogi s prostitutkama "vode ljubav" (!), one im "iz ljubavi" darivaju - AIDS.

Oporba, ma koja bila, rijetko je u prijateljstvu s - istinom.

Okaljan početak nove godine sigurna je najava - prljavih dana.

Da ne bi doživio iznenadnu smrt, ne vjeruj u "sigurnost" bilo kojeg Titanika.

Stanko RADIĆ

- Što je odgovorio Isus Mariji i Josipu kad su ga našli nakon tri dana u hramu?
- E, sad sam vam i ja postao velik!

KOLONA

Tata nabavio novi automobil. Treba to proslaviti. Ukrao cijelu obitelj i poveo na izlet. No, na izlazu iz grada - kolôna. Tata joj na čelu.

- Ne trebaš se ništa stidjeti! Ni ovi iza nas ne voze brže! - mali će Mario nakon što se okrenuo i pogledao kolônu nakon tate.

DVAPUT

- Jeste li udati?
- O, da, već dvaput!
- Oprostite, koliko Vam je godina?
- Dvadeset i četvrta!

VEČERA

- Bi li ti sutra sa mnom večerao?
- Kako ne, rado?
- Dobro, onda sam sutra oko 19 sati kod tebe!

DANICA 2010. - Hrvatski katolički kalendar - Najčitanija knjiga među Hrvatima - Uz rkt. i gkt. kalendar na 224 stranice donosi brojne podatke o vremenu, Crkvi u svijetu i Svetojeronimskom društvu, kao i obilježnice istaknutih osoba s adresama hrv., katoličkih misija i socijalnih ureda, popisom poštanskih brojeva u RH i mnoštvom zanimljiva štiva za starije i mlađe s nagradnom križaljkom. **Narudžbe:** HKD sv. Jeronima, Trg kralja Tomislava 21, 10000 Zagreb, tel. (01) 48-29-375 i 49-22-300.

VRILO 2010. - Godišnjak župa otočkog dekanata - Na 284 str. donesen je kalendar s prostorom za bilješke, podaci o biskupiji, njezinim ustanovama i Crkvi u Hrvata, prikaz važnijih obilježnica, neka od zapaženijih događanja u biskupiji, vijesti iz župa otočkog dekanata i ostalih ličkih župa, radovi mladih i ljudi ličkoga kraja, in memoriam nekim svećenicima i još dosta zanimljiva štiva za vjernike toga područja. - **Izdavač:** Župa Presv. Trojstva, Trg dr. F. Tuđmana 14, 53220 Otočac.

Vinko Juzbašić - DA SAM I JA VJETAR - Na 64 str. pisac pruža novu zbirku svojih pjesama, među kojima su neke objavljene u "Mariji" i dvjema zajedničkim stihobirkama - 50 kn. - **Narudžbe:** Vinko Juzbašić, Lj. Gaja 60, 32275 Bošnjaci, tel. (032) 845-585.

D.A.M.A.S.K. - Događaji, aktivnosti, misli, aktualnosti, svjedočanstva, korjeni - List Akademске crkve sv. Filipa Nerija, Božić 2009., Godina I. i br. 1. - Donosi iz života te akademске zajednice upravo ono što mu je i u naslovu. - **Adresa:** D.A.M.A.S.K., Poljana G. Ninskoga 6, 21000 Split.

Petar Lubina - UZORU NAŠE NADE - Izabrane marijanske molitve našeg doba - Na 144 stranice autor opisuje društvena i vjerska kretanja i zbivanja, a zatim donosi izabrane marijanske molitve 40 auktora našeg vremena, iz razdoblja od II. vatikanskog sabora do danas, kao pape Pavla VI., Ivana Pavla II., Benedikta XVI., kardinala E. Pironia, A. Sodana, K. M. Martinića, G. Lojola, F. Kuharića, V. Puljića, J. Bozanića... - 40 kn. - **Narudžbe:** "Marija", Trg G. Bulata 3, 21000 Split, tel. (021) 348-184.

PUT U ŽIVOT - Molitvenik i obrednik - Prikladan za vjernike svih uzrasta, a može poslužiti i kao obrednik, 480 str. - 50 kn.

MALI PUT U ŽIVOT - Obrasci vjere, molitve... - prikladno za mlade i starije - 6 kn.

P. Lubina - MARIJANSKA HRVATSKA - Gospina svetišta među Hrvatima - Monografija s fotografijama u boji. 608 str. - 450 kn.

M. Babić - U MARIJINOJ ŠKOLI - S Marijom kroz liturgiju - Misli za homilije - 40 kn.

R. Šutrin - VJERNI DJEVICI SLAVNOJ - Velikani duha i uma - 30 kn.

M. Crvenka - SVETOPISAMSKE ŽENE - Jedna po jedna žena opisana - 50 kn.

J. Šetka - HRVATSKA KRŠĆANSKA TERMINOLOGIJA - Kršćanski termini s tumačenjima značenja i porijekla - 150 kn.

P. Lubina - MOJA KRUNICA - Kako moliti krunicu - Kratka povijest i uzorci - 25 kn.

P. Lubina - KRUNICA - ŽIVOTNA SUPUTNICA - Uzorci molitve krunice - 40 kn.

P. Lubina - BOGORODICI DJEVICI - Izabrane marijanske molitve I. tisućljeća - 40 kn.

P. Lubina - MAJCI MILOSRĐA - Izabrane mar. molitve između dvaju raskola - 40 kn.

P. Lubina - POMOČNICI KRŠĆANA - Izabrane marijanske molitve novijeg doba - 40 kn.

P. Lubina - UZORU NAŠE NADE - Izabrane marijanske molitve našeg doba - 40 kn.

P. Lubina - BLAŽENOM ĆE ME ZVATI - Najpoznatije marijanske molitve - 30 kn.

P. Lubina - STOPAMA NAZARETSKE DJEVICE - Opis svetih mjesta s fotografijama - 50 kn.

M. Kirigin - S MARIJOM KROZ GODINU - Uz marijanske blagdane i krunicu - 30 kn.

A. Bello - MARIJA, ŽENA NAŠIH DANA - 31. razmatranje o Gospi - 30 kn.

V. Glibotić - JEKA JEDNOGA VREMENA - Izbor uvodnih članaka u "Mariju" - 40 kn.

Fra Petar Knežević - GOSPIN PLAČ - 10 kn.

J. Šimunović - MI SADA I OVDJE - Na putu obnove naroda i domovine - 40 kn.

J. J. Šimunović - KAKO ŽIVJETI KRŠĆANSKI? - Razmišljanja o kršćanskom životu - 40 kn.

R. Sprung - ZATVOR BEZ ZIDOVA - Što se sve krije iza Jehovinih svjedoka - 20 kn.

M. Jurišić - CVIJEĆE ZA MARIJU - Razmatranja za mjesec svibanj - 30 kn.

M. Jurišić - S MAJKOM MILOSRDNOM - Svibanjska čitanja - živo, kratko - 25 kn.

Narudžbe: "Marija", Trg G. Bulata 3, 21000 Split, tel. (021) 348-184.

Marija Dabelić, Polače: Gospe moja, na svemu ti hvala! Čuvaj i brani mene i sve moje, uz dar; - **Mara Gongola, Zagreb:** Gospi zahvaljujem na svemu i preporučujem joj sebe i sve svoje najmilije, uz dar; - **Branka Lesandrić, Katuni Polje:** Hvala Gospi na svim milostima. Nek i dalje čuva i brani mene i sve moje, uz dar; - **Marija Vidva, Umag:** Hvala ti, Majko Marijo, na svemu! Tebi pod okrilje stavljam sebe i sve svoje, uz dar; - **Ljubica Zvornik, Prelog:** Zahvaljujem Majci Božjoj na svim milostima i pod njezino okrilje stavljam sebe i sve svoje, uz dar; - **Alema Jakovljević, Šibenik:** Zahvaljujem Gospi na svemu i pod njezinu zaštitu preporučujem sebe i sve svoje, uz dar; - **Stanislava Valčić, Preko:** Gospe moja, na svemu ti hvala! Čuvaj i brani mene i sve moje, uz dar; - **Zora Perkov, Tribunj:** Majci Nebeskoj zahvaljujem na svim milostima i sve svoje njoj povjeravam, uz dar; - **Marija Periškić, Stari Mikanovci:** Zahvaljujem bl. Djevici Mariji za sve milosti udjeljene mojoj obitelji, uz dar; - **Marija Rakuljić, Krilo Jesenice:** Hvala ti, Gospe, na svemu! Bdi i nadalje nad mojom obitelji, uz dar; - **Neda Gujnović, Metković:** Majci Božjoj zahvaljujem na svim milostima i pod njezino okrilje stavljam sebe i svoju obitelj, uz dar; - **Marica Vrbanić, Gornji Desinec:** Hvala ti, Majko nebeska, na svemu! Štiti i brani mene i sve moje, uz dar; - **Alojz Buško, Tribunj:** Gospe moja, na svemu ti hvala! Tebi pod obranu stavljam sebe i sve svoje, uz dar; - **Kazimir Barukčić, Frankfurt:** Bistrička Majko, dok ti zahvaljujem za opstanak daleko od domaje rodne, povrati mene i sve nas iz tuđine, da nestanu odlasci i boli, hrvatski narod od srca te molim! Ojačaj vjeru, učvrsti nam nadu i ljubavi zraku u srce usadi, da vedra čela i čista srca za povratak ne gubimo nadu! - **Marija Jadreško, Metković:** Majko Marijo, na svemu ti hvala, uz dar; - **Danica Musulin, Staševica:** Zahvaljujem Gospi Lurdskoj na svim milostima i pod njezino okrilje stavljam sebe i svoju obitelj, uz dar; - **Branka Bartolić, Karojba:** Zahvaljujem nebeskoj Majci na tolikim milostima! Njoj pod zaštitu stavljam sebe i sve svoje, uz dar; - **Nikola Sarić, Lindara:** Hvala Gospi na svemu! Preporučujem joj sebe i sve svoje, uz dar; - **Stanko Kurjanjek, Hove Sussex:** Majko Božja, hvala na svemu! Čuvaj i brani mene i sve moje najdraže, uz dar; - **Kristina Novak, Našice:** Majci Božjoj zahvaljujem na svi milostima i njezinoj skrbi izručujem sebe i svoju obitelj, uz dar; - **Ante i Ivka Grgić, Škofljaka:** Zahvaljujem na milostima Gospi Kondžilskoj te joj preporučujem svoju obitelj i svoje najmilije, osobito djecu i unučad, za zdravlje i blagoslov, uz dar; - **Ružica Pogarčić, Höckst:** Zahvaljujem nebeskoj Majci za sve što mi je izmollila, uz dar; - **Marija Tadić, Zrnovnica:** Hvala Gospi na svim milostima. Njoj i dalje preporučujem svoju obitelj, osobito djecu i unuke, uz dar; - **Siniša i Nancy Knežević, Gr. Pavlovec:** Zahvaljujem Majci Božjoj na svim darovima. Njoj i nadalje preporučujem sebe i svoje roditelje, uz dar.

MAJKO, I UNAPRIJED IH PRATI!

23. siječnja prošla je godina otkako se Gospodinu svidjelo pozvati k sebi našu dragu **MARU BULJUBAŠIĆ ž. Ivanovu** Dok ti zahvaljujemo na svemu što si za nas učinila, preporučujemo te dobroti Gospodnjoj. *Tvoj suprug i djeca s obiteljima* (Dar za "Mariju")

21. prosinca Gospodin je pozvao k sebi u 83. g. našu dragu majku, punicu i baku **MARIJU ČOŠIĆ** Hvala za svaki pripravljen zalogaj, za svaku kaplju znoja i žulj, za svaku dobru riječ... U molitvi iščekuju ponovni susret pred licem Očevim *Kćeri Nevenka i Nedjeljka s obiteljima* (Dar za "Mariju")

U Dućama se 25. prosinca 2009. Gospodinu zauvijek preselo u 75. g. naš dragi **MIJO IVANIŠEVIĆ** Dok ga preporučujemo milosrđu Gospodinu, u ljubavi i molitvi uvijek s njim ostaju sjedinjeni *Sestra Franka i supruga Ana s djecom* (Dar za "Mariju")

1. veljače navršilo se 10 godina otkako se Gospodinu preselila naša draga **MARIJA MILARDOVIĆ** Hvala za svaku neprospavanu noć, za svaku kapljicu znoja, za sve... U molitvi iščekujem ponovni susret pred licem Očevim. *Sinovi Ivan, Ante, Stipe, Mate i Branko te kćeri Nada i Jasna s obiteljima* (Dar za "Mariju")

11. veljače navršava se godina otkako se u "kuću Očevu" vratilo naš dragi **STIPE AJDUKOVIĆ** Dok ti zahvaljujemo za dobrotu koju si nam iskazivao i za toliko toga. Za tebe molimo i preporučujemo te milosrđu Božjem *Supruga Nevenka s kćerima i sinovima* (Dar za "Mariju")

U spomen **MILE TOMLJENOVIĆ** (20. veljače 2008. - 20. veljače 2010.) Ja sam uskrnuće i život, tko vjeruje u Mene, živjet će ako i umre... (Iv 11, 25). Vjerovao si ti, vjerujemo i mi. Neka Gospodin nagradi tvoju vjeru Vječnim životom. *Tvoji najdraži koji uvijek za tebe mole* (Dar za "Mariju")

26. veljače navršilo se 9 godina otkako je u vječnost prešao naš dragi **ŽELJKO LJUBIĆ** Zahvaljujemo Gospodinu što nam te dao. Neka ti Gospodin bude milosrdan i dobronam! Do ponovnog susreta pred licem Očevim, tvoji: *Majka Mara, otac Mirko, brat Stipe i sestra Ines s obitelji*

Darovali su i tako omogućili siromašnijima primati "Mariju", po: - 10 kn: **Marija Bohak**, Višnjevac; **Marija Kuštelega**, Ivgnec; **Tonka Eškinja**, Biograd; **Ana Otočan**, Žrnjini; **Marija Petrić**, Radoboj; **Mirjana Babajko**, Ist; **Marija Turato**, Omišalj; **Marija Dokuzović**, Dubočica; **Ana Marenjić**, Novska; **Meri i Dragi Kuzmičić**, Zastrazišće; **Kćeri Božje Ljubavi**, Zadar; **Dragica Sadlo**, Slavonski Brod; **Fila Bajat**, Vela Luka; **Božica Zoko**, Gradišće; **Marija Kuhar**, Samobor; **Dubravka Pavišić-Strache**, Zagreb; - 15 kn: **Stana Hodak**, Zagreb; - 20 kn: **Anka Bogdanović**, Komiža; **Vesna Tomaić**, Jastrebarsko; **Ana Barišić**, Ivankovo; **Katica Macan**, Zagreb; **Anica Sić**, Mih. Poreč; **Nikola Omazić**, Velika Gorica; - 30 kn: **Zorka Čelić**, Podravnica; **Bara Skokić**, Rijeka; **Libera Pauljšić**, Pazin; **Andela Sinčić**, Škopeti; **Marta Sušak**, Osijek; **Terezija Rakičić**, St. Miklanovci; **Zdenka Norac Kljajo**, Otok; **Jasenka Babić**, Zagreb; **Đurđa Hočevar-Medvedovski**, Jastrebarsko; **Mare Strizrep**, Jastrebarsko; **Stanka Vidas**, Rijeka; **Slavica Erk**, Osijek; **Marija Hrabrić**, Baška; **Blaženka Vidulić**, Mali Lošinj; **Marija Barberić**, Bjelovar; **Anka Dabo**, Novalja; **Dinko Štimac**, Osijek; **Elvina Orbanic**, Žrnjini; **Mariča Škrabić**, Baška Voda; **Ljiljana Vidović**, Mlinišće; **Vesela Stojčić**, Ljubač; **Lucija Dušević**, Ljubač; **Katica Kulija**, Nova Rača; **Anka Dolančić**, Belišće; **Jozo Šandrak**, Vinkovci; **Vlasta Cerjak**, Osijek; **Nada Šoša**, Zadar; **Zdravko Šilić**, Zagreb; **Bruno Brajević**, Zagreb; **Marija Brajčić**, Zaprešić; **Eva Karalić**, Cerna; **Josip Vulečić Lola**, Dobranje; **Blaženka Vukušić**, Katuni Prpuša; **Jelka Mustapić**, Makarska; **Slavko Divić**, Baška Voda; **Barbara Kovačić**, Mračin; **Dragica Zaja**, Sesvete; **Dušan Gaurina**, Suhać; **Štefanija Djuranec**, Varaždin; **Katarina Veseli**, Slavonski Brod; **Lenka Abramčić**, Nard; **Snežana Lipić**, Donji Mihaljevac; **Katica Zloić**, Metković; **Olga Čarapina**, Široki Brijeg; **Dražan Balajić**, Sinj; **Ruža Dijanić**, Kloštar Ivanić; **Marija Goljak**, Zagreb; **Mara Đurović**, Dubrovnik; **Anka Benić**, Nevidane; **Joska Gregov**, Preko; **Zvonimir Čarapina**, Fužine; **Vlasta Kostrenčić**, Crikvenica; **Erna Dončić**, Žrnjini.

MARIJA SVIMA OBILATO PLATILA!

Katica Alvad, Novi Marof: Preporučujem nebeskoj Majci svoje zdravlje, kao svoju djecu i unučad, uz dar; - **Vesna Budinčićak, Jastrebarsko**: Majci Božjoj preporučujem sebe i sve svoje drage, uz dar; - **Slavka Jerković ž. Nedeljko, Staševica**: Dobra Majko, tebi u ruke stavljam sebe i sve svoje, uz dar; - **Ljubica Stipanović, Split**: Dobroj Majci preporučujem svoju obitelj, osobito djecu, da ih očuva od svakoga zla, uz dar; - **Mila Morić, Lincolnwood**: Gospi preporučujem sebe i sve svoje najdraže, da nas čuva i brani, uz dar; - **Preplatinici iz Bola**: Neka Bog, sv. nazaretska Obitelj i svi sveci čuvaju nas i naše mile i drage, uz dar; - **Studa Mateljak, Staševica**: Preporučujem Gospi svoju obitelj, da nad nama bdije, uz dar; - **Milan Barotić, Karolja**: Majci Božjoj pod okrilje stavljam sebe i sve svoje, uz dar; - **Dragica Jukić, Otok**: Gospi Sinjskoj preporučujem sebe i svoju obitelj, da nas čuva i brani, uz dar; - **Marica Jazvac, Bad Homburg**: Preporučujem dobroj Majci sebe u tuđini, da me vodi i čuva, uz dar; - **Nedjeljko Marević, Staševica**: Majko Marijo, čuvaj i vodi mene i sve moje, uz dar; - **Pava Projić, Trilj**: Preporučujem Gospi Sinjskoj sebe i svoju obitelj, da nad nama i dalje bdije, uz dar; - **Joško Durmanić, Tribun**: Majko Marijo, tebi preporučujem svoju obitelj, osobito mlade, uz dar; - **Milena Rončević, Staševica**: Sebe i sve svoje stavljam Gospi pod zaštitu, uz dar; - **Jasminka Kovačić, Mačkovec**: Preporučujem nebeskoj Majci sebe i svoje najmilije, da nas čuva pod svojim okriljem, uz dar; - **Franka Ivanišević, Krilo Jesenice**: Dobra Majko, pod tvoje okrilje stavljam sve svoje, uz dar; - **Ruža Pavlić, Lovas**: Dobroj Majci pod okrilje stavljam sebe i svoju obitelj, uz dar; - **Ivanka Radić, Baška Voda**: Gospi preporučujem sebe i svoju obitelj, da nas čuva i brani, uz dar; - **Zora Marević Jozina, Staševica**: Gospe draga, čuvaj i brani mene i sve moje, uz dar; - **Kata Lacić, Zadar**: Preporučujem Gospi svoju obitelj, osobito djecu, i sve svoje drage, da nas čuva od svakoga zla, uz dar; - **Ljubica Hladilo, Dubrovnik**: Majko Božja, čuvaj mene i moju djecu, uz dar; - **Štefanija Gluhak, Sesvete**: Preporučujem Majci Mariji sebe i svoju obitelj, da nas čuva i brani, uz dar; - **Svetinka Pancirov, Primošten**: Zahvalna Gospi od Loreta na svim milostima, pod njezinu zaštitu i dalje stavljam sve svoje, uz dar.

MAJKO, POSLUŠAJ NAŠE VAPAJE!

MARIJA - vjerski list za Marijine štovateljce

Osnivač i izdavač: Provincijalat Franjevačke provincije presv. Otkupitelja, Split;
Urednik: fra Petar Lubina - Adresa Izdavača, Uredništva i Uprave: Trg Gaje Bulata 3, 21000 Split;
tel/faks (021) 348-184 ili tel.: 340-190; e-mail: petar.lubina@st.f-t-com.hr.

List izlazi svakog mjeseca, osim u kolovozu i rujnu. - Cijena: pojedinačni broj 7 kn; godišnja pretplata 70 kn; za inozemstvo 15 eura ili 18 USD ili odgovarajući iznos u drugoj valuti - običnom poštom.

Zračnom poštom: Amerika i Kanada 25 USD i Australija 35 AUD. Na više od 10 primjeraka, 10 % popusta. - Naš račun: ("Marija" - Split) 2330003-3200726444 poziv na broj 40139576001 Splitska banka, SG Group; devizni račun: SG Splitska banka, 40139576026 EUR; IBAN HR 76 2330 0033 2007 2644 4; SWIFT: SOGE HR 22; - Tisak: "Slobodna Dalmacija" d. d. - Split.

Eduard Grill (+23. IV. 2009. u 78. g. - Zenica); - **Marija Lacić** (+11. VIII. 2009. - Zadar); - **Nikola Žurkul** (+1. XI. 2009. - Klokočić/Rumunjska); - **Fra Krsto Sikirić**, OFM Tor (+13. XI. 2009. - Odra); - **Kristina Gracin** (+22. XI. 2009. u 71. g. - Bilo, Prhovo); - **Ruža Protrka r. Jonjić** (+22. XI. 2009. - Makarska); - **Marija Radić** (+25. XI. 2009. u 67. g. - Bast); - **Danica Kamenjarin** (+26. XI. 2009. - Kaštel Kambelovac); - **Lenko Despot** (+29. XI. 2009. u 81. g. - Zaoštrog); - **Marija Augustinić** (+7. XII. 2009. u 89. g. - Klanjec); - **Jakov Tudor Lovre** (+9. XII. 2009. u 73. - Malo Grabje, Hvar); - **Pavo Kadić** (+13. XII. 2009. u 68. g. - Gundinci); - **Vlč. Matija Vlahovac** (+13. XII. 2009. - Odra); - **Pera Milanović-Trapo** ud. Dušana (+15. XII. 2009. - Otok); - **Č. s. Vendelina Čovo**, SM (+17. XII. 2009. u 87. g. - Sinj-Split); - **Dušan Katić** (+17. XII. 2009. - Otok); - **Nediljko Bakić**, brat č. s. Daroslave (+18. XII. 2009. - Košute, Trilj); - **Ivo Đaković**, otac sveć. Krešimira (+18. XII. 2009. u 82. g. - Borovića, Vareš); - **Ivan Norac-Kevo**, otac fra Lukin (+20. XII. 2009. - Otok); - **Katica Tudor r. Berica** ud. Jakova (+20. XII. 2009 u 71. g. - Brusje, Hvar); - **Stjepan Bunić** (+21. XII. 2009. - Varaždin); - **Marija Čosić** (+21. XII. 2009. - Kaštel Sućurac-Donji Dolac); - **Ivan Ivkošić Prćkov** (+21. XII. 2009. - Zmijavci); - **Dujo Jukić**, otac č. s. Silvane (+21. XII. 2009. - Otok); - **Č. s. Agneza Prcela**, KBLj, sestra o. Stanka i o. Luke (+21. XII. 2009. u 75. g. - Split); - **Mirko Filipović-Čugura** (+22. XII. 2009. - Sinj); - **Č. s. Lidija Tomić**, SMI (+23. XII. 2009. u 86. g. - Zagreb); - **Mijo Ivanišević** (+25. XII. 2009. u 75. g. - Duće, Sumpetar-Jesenice); - **Emica Karninčić** (25. XII. 2009. u 88. g. - Bol); - **Mons. Ivan Tilšer** (+25. XII. 2009. u 90. g. - Zagreb); - **Don Petar Šimić**, SDB (+26. XII. 2009. u 72. g. - Zagreb); - **Marija Labrović Mara** (+28. XII. 2009. - Glavice, Sinj); - **Ana Babić Mitrovića** (+28. XII. 2009. - Runovići); - **O. Vjekoslav Bambir**, OFM (+29. XII. 2009. - Chicago); - **Jerka Šesnić** (+1. I. 2010. u 84. g. - Bol-Humac); - **Don Ante Meštrović** (+1. I. 2010. u 87. g. - Split); - **Svetinka Gašperov** (+3. I. 2010. u 89. g. - Prhovo); - **Ljiljana Matić** (+6. I. 2010. - Sinj); - **Ivan Biočić Iće** (+7. I. 2010. - Runovići); - **Marija Rajčević r. Puharić** (+8. I. 2010. u 63. g. - Makarska); - **Ante Topić** (+10. I. 2010. u 79. g. - Imotski); - **Miljenko Klinac** (+11. I. 2010. u 56. g. - Staševica); - **Antica Vrsalović** (+11. I. 2010. u 90. g. - Bol-Humac); - **Miljenko Vlašić Šendeković**, brat fra Krstin (+13. I. 2010. u 56. g. - Gorica-Sovići); - **Zora Sušnjak ž. Markičina** (+13. I. 2010. - Drum, Podbblje); - **Tomislav Lazić**, otac fra Zdravkov (+13. I. 2010. - Cernik); - **Marko Bitanga Markan** (+14. I. 2010. - Runovići); - **Kata Topčić**, majka č. s. Mile (+16. I. 2010. u 81. g. - Mrkodol, Bukovica); - **Ivan Babić Prga** (+16. I. 2010. - Runovići); - **Jure Juko Babić** (+17. I. 2010. - Runovići).

OBDARI IH, GOSPODINE, ŽIVOTOM VJEČNIM!

S A D R Ž A J

Bog živi s nama (Urednik)	41
Lurd - mjesto susreta s Bogom (Benedikt XVI.)	44
Marijina odgojiteljska svijest (I. Bodrožić)	46
Lijevo i desno - tama i svjetlo (S. Jerčić)	48
"Obaviše sve po zakonu Gospodnjem..." (D. Runje)	52
Venancije Fortunat o Gospi (dar-ko)	54
Najmlađi apostol ilirizma (D. Marković)	56
Tko ljubi prešao je iz smrti u život. Tko ne ljubi ostaje u smrti (V. Župan)	58
Bog svojih nikad ne ostavlja (K. J.)	62
E, moj Ivane! (R. T.)	64
Svjetlo svijeta ili grad na gori (K. Stipanović)	66
Krist - središte nauka o Mariji (J. Batelja)	68
Bolest i trpljenje - škola nade (Kajo)	70
Svjetlo na prosvjetljenje narodâ (S. Marija)	72

OVAJ BROJ "MARIJE" POTPISAN JE ZA TISAK 19. SIJEČNJA 2010.